Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 33 (5024).
10 ФЕВРАЛЬ 1983 й.
ПАЙШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ТОШКЕНТНИНГ 2000 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ПОЙТАХТ ЮБИЛЕЙИ ШАРАФИГА ЗАРБДОР ВАХТАДА

МЕБЕЛСОЗЛАР

ШОНЛИ САНАГА СОВҒА

КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) Пленуми қарорларини ҳаётга тадбиқ этиш учун курашаётган «Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмасида кенг кўламдаги технологик тадбирлар амалга ошириляпти. Бирлашманинг бош корхонасида йирик-йирик цехлар ҳозирги замон мебель ишлаб чиқариш техникалари билан жиҳозланди.

Бирлашма ишчилари буюк мамлакатимизнинг шонли юбилейи йилида 25790 минг сўмлик маҳсулот реализация қилишди. Давлат Сифат белгиси билан 13541 минг сўмлик маҳсулот тайёрланди. Меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғи эса 103,2 процент қилиб бажарилди.

Шу кунларда бирлашма коллективи Тошкентнинг 2000 йиллигига бағишланган социалистик мусобақа байроғини тобора баланд кўтармоқда. Мусобақада корхонанинг Л. Аронов, А. Логинова, Б. Бузов, А. Генне, В. Володин бошлиқ бригада аъзолари пешқадамлик қилишмоқда. Бу ерда меҳнатни ташкил қилишнинг илғор усуллари ҳам кенг жорий қилинмоқда. Айни пайтда корхонанинг 69 бригадасидан 16 таси бригада формасига ўтиб меҳнат қилмоқда.

Т. НАЖМИЙ.

ЛОЙИҲАЧИЛАР

Ярим миллиард сўм тежайди

«Узгипрозем» институтининг мутахассислари Қорақалпоғистон АССР Ленинобод районидаги Жуков номли совхозда ишлаётган қурувчиларга икки миллион сўмдан кўп маблағни тежашга ёрдам беришди. Улар қурилиш ишлари ҳажмини лойиҳалаб, маъмурий корпуслар, сут-товар ва бошқа фермаларни жойлаштириш учун ерларни танлашда экин экиш учун ярамайдиган участкаларни ҳисобга олдилар.

Янги совхоз бир йилда 7,6 минг тонна маккажўхори дони етиштиради, 800 бош соғин сигирни парвариш қилади ва беш минг бош бузоқни бўрдоқига боқади.

Янги совхозлар ва чорвачилик комплексларини лойиҳалаш ҳамда қуришга тежамкорлик билан ёндошиш республикада ярим миллиард сўмдан кўп маблағни тежашга ёрдам берди.

(ЎзТАГ).

...ОМЛАР

Сочида намойиш этилади

БУГУН

Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети мамлакатимизнинг Сочи шаҳрига йўллаган махсус санъат кўргазмаси белгиланган адресга етиб борди. У шу ойнинг бошларида у ерда намойиш этиладиган ҳайкалтарош Қосим Мирзараҳимовнинг шахсий кўргазмасидир.

Қосим Мирзараҳимовнинг ҳаётий тақдири бизга Павел Корчагиннинг ҳаётини эслатади. Қосим болалигиданоқ хаста бўлиб қолди. Бир қўллаб турмуш кечириш жуда ҳам машаққатли бўлди. Лекин йиллар ўтиши билан узлуксиз қилинган машқлар ўзининг самарасини берди. Унинг ҳаёти ва ижоди ҳақида энг яхшиси асарлари кўргазмаси ҳикоя қилгани маъқул. 20 дан ортиқ асари бу кўргазмага танлаб олинган. Улар орасида «Она» портрети, «Автопортрет», «Менинг замондошим», «Генерал Собир Раҳимов» портрети, «Ёшлик» композицияси бор. Бундан ташқари муаллифнинг «Мактабга», «Пляжда», «Раққоса», «Зулфия», деган асарлари ҳам кўргазмадан ўрин олган.

Ҳозирги пайтда хаста ҳайкалтарош Қосим Мирзараҳимов Тошкент шаҳрининг 2000 йиллигига бағишланган янги-янги асарлари ва Николай Островский портрети устида иш олиб боряпти.

ҚУРУВЧИЛАР

Графикдан ўзиб

Тошкент шаҳар қурилиш Бош бошқармасига қарашли 1-уйсозлик комбинатининг 2-қурилиш бошқармасида меҳнат қилаётган Маннон Ғаниев бошлиқ комплекслашган коммунистик меҳнат бригадаси пойдевор конструкциялрини монтаж қилиш учун инженерлик тармоқларини ўрнатишга ихтисослаштирилган. Бригада коллективи бу мураккаб вазифани шараф билан уддалаб келяпти. Бунёдкорлар КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) Пленуми қарорларини дастуруламал қилган ҳолда илғор иш усулларидан тинмай фойдаланишга ҳаракат қиляптилар. Чунончи, Злобин методи асосида ишлашиб, смена топшириқларини 20—25 процентга ошириб адо этяптилар.

БУГУН

қурувчилар Юнусобод массивининг «СГ — 1» кварталида бунёд этилаётган беш қаватдан иборат 80 квартирали 16-уйда инженерлик тармоқларини муддатидан илгари ўрнатиб бўлишга эришдилар.

М. Ғаниев етакчилигидаги бригада москваликларнинг ташаббусини қўллаб-қувватлаб, юксак унум билан меҳнат қилишга ишлаб чиқариш ва меҳнат интизомини мустаҳкамлашга, февраль ойида пландан ташқари бир минг сўмлик иш бажаришга аҳд қилдилар.

М. ФЕЛЬДМАН.

БЕЛЛАШУВ АВЖ ОЛМОҚДА

159-трестнинг 10-қурилиш бошқармаси бунёдкорлари шу кунларда кўтаринки руҳ билан меҳнат қиляптилар. Айниқса, Анатолий Ратушняк бошлиқ монтажчилар бригадаси Халқлар дўстлиги кўчасидаги 48 квартирали турар жой қурилишида монтаж ишларини графикдан ўзган ҳолда олиб боришяпти. Қуйи қаватларда эса Х. Раҳматуллаева бошлиқ бригада ғишт қалаш ишларини амалга оширяпти.

Икки бригада Басов методи асосида мусобақалашиб ишлаб, юксак самарадорликка эришмоқда. Қурувчилар москваликларнинг «Меҳнатга шон-шарафлар! шиори остидаги ташаббусини қўллаб-қувватлаб, меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш, қурилиш-монтаж ишлари сифатини ошириш учун курашмоқдалар. Бунёдкорлар тошкентлик илғор меҳнат коллективларининг «Йиллик план — Тошкентнинг 2000 йиллигига» шиори остидаги ҳаракатига ҳам якдиллик билан қўшилдилар. Бу шиор остидаги меҳнат беллашувида Ҳ. Раҳматуллаев бошлиқ бригада пешқадамлик қиляпти. Шунингдек, бригаданинг С. Никитин, К. Пўлатов каби ғишт терувчилари смена топшириқларини ортиғи билан адо этиб, ҳамкасбларига ўрнак бўлишяпти. Қурувчилар бир овоздан объектни муддатидан илгари фойдаланишга топширамиз, демоқдалар.

А. АҲМАДИЕВ.

ТАШАББУСНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАЙМИЗ

ЭҲТИЁЖНИ КЎЗЛАБ

Мен серқуёш республикамиз пойтахтида юз бераётган ўзгаришларнинг бевосита шоҳидиман. Айниқса, кейинги ўн беш-йигирма йил мобайнида жонажон шаҳримиз бекиёс ўзгариб кетди. Эндиликда у қомат кериб, гўзаллашиб, жаҳондаги энг ажойиб шаҳарлар билан рақобатлашадиган даражага етди. Бундай шаҳарда яшаш ва меҳнат қилиш ҳар бир киши учун катта бахтдир.

Филиалимиз бундан ўн беш йил муқаддам Тошкентнинг эски шаҳар қисмида — меҳнат резервлари кўп бўлган жойда ташкил этилган. Ўшанда бу ерда 700 киши ишларди, унумли меҳнат қилиш ва дам олиш учун дуруст шароит йўқ эди. Ўтган йиллар мобайнида бизда бу соҳада катта ишлар қилинди. Ишлаётганларнинг асосий қисми болалик аёллар эканлиги эътиборга олиниб, дастлаб болалар комбинати қурилди, замонавий ускуналар билан жиҳозланган медицина қисми, ошхона ишга туширилди. Ҳозир «Ангар» деб номланган катта спорт комплекси қурилаяпти.

Ўн беш йилда ишчилар миқдори икки баравардан кўпроққа ортди. Биз малакали ишчилардан танқислик сезмаяпмиз. 127-ҳунар-техника билим юртининг филиалимиз қошидаги бўлими ҳар йили керакли миқдорда малакали ишчи кадрлар етказиб беряпти.

Филиалимизда ишлаб чиқариш ҳажми тинмай ортиб, маҳсулот сифати яхшиланиб боряпти. Ўтган йил план ва мажбуриятларини муддатидан илгари, ортиғи билан бажардик. Биринчи сортда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотни пландаги 95 процент ўрнига 97 процентга етказдик. Ўнта моделдаги буюмни давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқардик.

Бу ютуқларга меҳнат интизомини тинмай мустаҳкамлаш, ҳар бир кишида топширилган иш учун масъулиятни ошириш орқали эришдик.

Ўтган йили мавжуд тўртта тикув цехининг учтаси: 5, 6, 8-цехлар реконструкция қилинди, кўпгина машиналар алмаштирилди, янги пресслар, дазмоллар олинди, янги линия қурилди. 8-цех пиджак тикишдан чарм куртка тикишга, 5-цех костюм тикишдан эркаклар пиджаги ва шимини тикишга ўтди, 6-цехда ҳам тайёрланаётган маҳсулот тури ўзгарди.

Газетхон маҳсулот турлари нега бундай тез ўзгараётганлигини ўқиб ҳайрон бўлиши мумкин. Аслида савдо ташкилотлари билан мустаҳкам алоқада, харидорлар талаб ва эҳтиёжини ҳисобга олиб ишлаётган корхоналарда бундан бошқача бўлиши мумкин эмас. Савдо бизнинг нуқсонларимизни кўрсатиб, эртага нима қилишимизни белгилаб берадиган барометрдир.

Филиалимизда шаҳримиздаги илғор ишчиларнинг пойтахтнинг барча меҳнаткашларига мурожаатига жавобан барча цех ва бригадалар, айрим ишчилар оширилган мажбуриятлар қабул қилишаяпти. Уларда меҳнат интизомини ҳар томонлама мустаҳкамлашга алоҳида эътибор берилаяпти. Мен бошлиқ бригада аъзолари йиллик топшириқни 15 декабрда бажариш, биронта прогул ва ишга кечикиб келиш ҳолларига йўл қўймаслик, планга қўшимча 1,5 мингта куртка ишлаб чиқаришга ваъда бердик.

Филиалдаги 12 ишчи эса (сиз уларни суратда кўриб турибсиз) шахсий йиллик планни жонажон шаҳримиз юбилейига адо этиш мажбуриятини олишди. Булар орасида мен ва менинг бригадамда меҳнат қилаётган тикувчилар Камола Ашрафхўжаева, Хуршида Илиохунова ҳам бормиз.

7-цехнинг илғор тикувчиси, КПСС аъзоси, Киров район Совети депутати Барно Обидованинг Тошкент юбилейи шарафига олган шахсий мажбуриятларида меҳнатдаги иштироки коэффициентини 1,5 процентга етказиш, меҳнат унумдорлигини 0,1 процент ўстириш, уч ёш ишчига тикувчилик касби сирларини ўргатиш ёзилган. Ишчилардан Матлуба Муҳиддинова, Саноат Маматова, Валентина Авдеева, Мамлакат Икромовалар ҳам ана шундай юксак чўққиларни кўзлашяпти.

Юбилей йилида коллективимиз партия кўрсатмаларига амал қилиб меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаб прогулчилар, ишдан қочарлар, муғомбирларга қарши муросасиз кураш олиб бориб, буюмлар сифатини яхшилаш борасида ҳам жиддий ютуқларни қўлга киритиш ниятида. Жумладан, бу йил бизда биринчи сорт билан тайёрланаётган буюмлар ҳажми ўтган йилдагидан 2 процентга оширилиб, 99 процентга етказилади, икки буюм, «люкс» белгиси билан ишлаб чиқарилади. Булар эркаклар костюми ва эркакларнинг чарм курткасидир. Ҳозир, 7, 8 цехларда шунга тайёргарлик кўриляпти: чироқлар ўзгартирилаяпти, янги машиналар қўйилаяпти, тикувчилар ўртасида ғоявий-тарбиявий иш олиб борилаяпти.

Коллективимиз шонли юбилей йилида ҳар вақтдагидан унумли ва сифатли меҳнат қилиб, қадимий ва навқирон шаҳримиз шон-шуҳратини янада оширишга муносиб ҳисса қўшишга қатъий аҳдпаймон қилган.

Ё. СОБИРОВА,
Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси 1-филиали тикувчилар бригадаси бошлиғи, коммунистик меҳнат зарбдори.

СУРАТДА: **филиалдаги шахсий йиллик топшириқларини Тошкент юбилейига қадар бажариш мажбуриятини олган илғор тикувчилар, (чапдан-ўнгга) биринчи қаторда — М. Муҳитдинова, В. Авдеева, Ё. Собирова, К. Ашрафхўжаева, М. Икромова, иккинчи қаторда — Б. Обидова С. Маматова, Х. Илиохўнова, М. Исматуллаева, М. Қурбонова, У. Файзиева, Қ. Тўлаганова.**

Озиқ-овқат программаси — амалда

САМОЛЁТСОЗЛАРНИНГ ЯШИЛ ЦЕХИ

Шаҳар меҳнат коллективлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IX Пленумининг «КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь пленумларининг қарорлари асосида 1983 — 1985 йилларда республикада чорвачиликни янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорини жанговар ҳаракат программаси сифатида қабул қилдилар.

Область шаҳар, район партия комитетлари, шаҳар ва район ижроия комитетлари, министрликлар ва идоралар олдига «ёрдамчи хўжаликларни вужудга келтириш ҳамда кенгайтириш, уларда чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш резервлари ва имкониятларидан тўла-тўкис фойдаланиш соҳасидаги ишларни кучайтириш бўйича» қўйилган вазифалар меҳнат коллективларида қизғин қўллаб-қувватланади.

Сўнгги йилларда шаҳарнинг бир қатор корхоналари ва ташкилотлари—В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Узавторемонт», тўқимачилик комбинати, «Узбекгидроэнергострой» тресги, вакцина ва зардоб илмий-тадқиқот институти, шаҳар умумий овқатланиш бошқармаси ва бошқа ташкилотлар томонидан чорвачилик комплекслари барпо этилди ва ривожлантириляпти. Улар ўз самарасини ҳам бера бошлади. Ёрдамчи хўжаликлар маҳсулоти умумий овқатланишни ривожлантиришда, коллективни гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар билан таъминлашда муҳим омил бўлиб қолди. Корхона ва ташкилотларда шахсий ёрдамчи хўжаликларни ривожлантиришга кўпроқ эътибор берила бошланди.

Бироқ жойларда мавжуд резерв ва имкониятлардан тўла фойдаланилмаяпти. Ҳозир Ўзбекистон Компартияси IX Пленуми қарорлари асосида жамоат чорвачилигини ривожлантириш бўйича тадбирлар ишлаб чиқиш, бу йилги ва беш йиллик учун белгиланган планларни муваффақиятли амалга ошириш учун барча зарурий тадбирларни кўриш лозим.

1981 йилнинг баҳорида В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига Тошкент область Паркент районининг тоғ ён-бағридан ёрдамчи хўжалик ташкил этиш учун майдон ажратилди. Бу ерда 30 бош урғочи чўчқага мўлжалланган чўчқахона, чўчқа болаларини ўстирадиган ва бўрдоқига боқадиган бино, чўчқалар ва бузоқлар учун бостирмалар, сабзавот сақлаш учун омборлар, насос станциялари, тош йўл қурилди, корхона ўз балансига олган бинолар ремонтдан чиқарилди, қишлоқ хўжалиги техникаси сотиб олинди. Ёрдамчи хўжалик ходимлари учун ошхона, магазин, маъмурий-хўжалик бинолари қурилди. Шахсий хўжаликдан заводдагиларга 7,8 тонна гўшт ва айрим қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари сотилди.

Тошкент самолётсозларининг яшил цехи йилдан-йилга ривожланиб боради. Чкаловликлар шуни яхши билишадики, шу йўсинда улар СССРнинг Озиқ-овқат программасининг бажарилишида иштирок этишади.

Самолётсозлар эндиликда деҳқончилик маданиятини ва чорвачиликни такомиллаштириш масалалари билан яқиндан шуғулланишяпти, капитал маблағларни муваффақиятли ўзлаштиришяпти. Хўжаликда ишни намунали ташкил этиш учун ёрдамчи хўжаликни мутахассислар билан таъминлаш, унга техника, кичик механизация воситалари етказиб бериш лозим. Завод иқтисодчилари қишлоқ хўжалик ходимлари меҳнатини рағбатлантириш системасини ишлаб чиқишяпти.

Хўжаликда мустаҳкам озуқа базаси яратиш муҳим йўналиш саналади. Ширали ва омухта ем ҳамиша етарли бўлиши учун йилдан-йилга дуккакли экинлар ва маккажўхори дон етиштиришни, маккажўхори поясини силос қилишни, илдиз мевали экинлар экишни, пичан тайёрлашни кўпайтириш лозим.

Бу барча тадбирлар коллективнинг 1983 йилдаги социалистик мажбуриятларида ўз ифодасини топди. Жумладан, 1 апрелда чкаловликлар пресслаш станциясини, 1 июнда 1000 бош чўчқа боласи боқиладиган бинони, 7 ноябрда 2000 чўчқага мўлжалланган бинони фойдаланишга топширишга аҳд қилишди.

Ҳар бир цех, участка коллективи учун оталиқ ишлари аниқланди. Жумладан, силлиқлаш цехи коллективи меҳнаткашлари пичан, маккажўхори пояси тайёрлашга жавоб беради. Улар эндиликда ўт ўстириш ва маккажўхори экиш билан яқиндан шуғулланишади. Бош йиғув цехи йирик шохли қора мол фермасига оталиқ қилади. Ҳаво лайнерлари йиғувчилари Болтиқбўйидан келтирилган бузоқларни қандай қилиб семиртириш мумкинлиги ҳақида ўйлашяпти. Бош конструктор хизмати парник хўжалигига оталиқ қилади.

Бирлашма раҳбарлари талаби билан иккита кичик кўл ажратиб берилди. Бу ерда балиқчилик билан шуғулланиш мумкин. Ишнинг бу участкасига шасси цехи ишчилари, инженер-техник ходимлари оталиқ қилишади. Ёрдамчи хўжаликда асаларичилик ҳам бўлади. Бу ишга бошқош бўлиш завод метрологлари зиммасига юклатилган.

Ҳозир бирлашмада у ёки бу қишлоқ хўжалиги ишини бажармаётган биронта ҳам бўлинма йўқ. Корхона ишчилари ва инженер-техник ходимлари КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг республикада чорвачиликни янада ривожлантириш масаласини муҳокама қилган февраль Пленуми (1983 йил) қарорларини амалга ошириш учун қўлларидан келган ҳамма чора-тадбирларни кўришяпти.

Л. ЛЕВИН,
В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасидаги кўп нусхали «Ударник» газетаси редактори.

тонгги газеталарда

● Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Тошкент области колхоз ва совхозларининг механизаторлари, мутахассислари ва раҳбарларидан бир группасининг техникага меҳр билан муносабатда бўлиш ва ундан фойдаланиш самарадорлигини ошириш тўғрисида қишлоқ хўжалигининг барча меҳнаткашларига қилган мурожаатини маъқуллади ва қишлоқ хўжалик техникасини яхши сақлаш борасидаги вазифалар тўғрисида қарор қабул қилди. Мазкур қарорнинг баёни бугун тонгги газеталарда эълон қилинган.

● Ўзбекистон ССР Олий Совети соғлиқни сақлаш ва социал таъминот комиссияси 9 февраль куни Тошкент область халқ депутатлари маҳаллий Советларининг аҳолига амбулатория-поликлиника ёрдамини яхшилаш борасидаги фаолиятини муҳокама қилди. Комиссия аъзолари область, шаҳар ва қишлоқлар аҳолисига медицина хизмати кўрсатишдаги ютуқ ва камчиликларни қайд этиб ўтдилар.

ФОТОАХБОРОТ

Академиклар шаҳарчаси йил сайин гўзаллашиб боряпти. Яқинда шаҳарча ҳуснини яна бир муҳташам бино безади. Тошкент шаҳар қурилиш Бош бошқармаси 4-трестининг 19-қурилиш бошқармаси бунёдкорлари Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг кутубхонасини қуриб фойдаланишга топширдилар.

СУРАТДА: бинонинг ташқи кўриниши.

Ҳ. Мирзакаримов фотоси.

КИМ БЎЛСАМ ЭКАН?

ЁШ АВЛОД ИСТИҚБОЛИ

Тикувчилар маданият саройида Ленин районидаги мактабларининг ўқувчилари учун «Ким бўлсам экан» деган клуб иш бошлади.

Унинг дастлабки машғулотига райондаги 110, 94, 40, 145,-мактаблардан 700 ўқувчи тўпланди. Бу клубнинг асосий мақсади юқори синф ўқувчиларини корхоналарнинг жўшқин ҳаёти, уларда ёш ишчиларга қилинаётган ғамхўрликлар билан яқиндан таништиришдир.

Дастлабки машғулотни «Қизил тонг» тикув ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори, КПСС XXV съезди делегати Ойжамол Қодирова олиб борди. У корхонанинг тарихи, ҳозирги қизғин фаолияти, унинг шуҳрат қозонган забардаст ишчилари, коллективга яратиб берилаётган қулайликлар ҳақида гапириб берди. Навбатдаги машғулотда клуб тингловчилари корхона цехлари бўйлаб амалий экскурсия ўтказадилар.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● **КОБУЛ. Афғонистоннинг марказий пойтахт госпиталига тиббий ёрдам сўраб ҳар куни 700 дан 800 тагача бемор мурожаат қилади. Бахтар агентлигининг хабар қилишича, ҳозирги афғон йилининг 1982 йил март ойидан 1983 йил март ойигача дастлабки ўн ойи мобайнида госпиталда 200 минг киши медицина текширишидан ўтган. Замонавий техника билан жиҳозланган республиканинг мана шу катта медицина муассасасида афғон мутахассислари билан бирга уларнинг Совет Иттифоқидан келган ҳамкасблари ҳам ишлаб турибди.**

● ҚОҲИРА. Исроил ҳукумати ва савдо-саноат доиралари Ўрта ер денгизи билан Ўлик денгиз ўртасида канал қуриш учун маблағ тўплашни кучайтиришга қарор қилдилар. Тель-Авивнинг мўлжалича, 120 километр узунликдаги бу канал Исроил босиб олган Иордан дарёсининг ғарбий соҳили ва Ғазо сектори территориясидан ўтиши керак. Ҳукуматнинг 1980 йил август ойида эълон қилинган планига араб давлатлари қаршилик билдирдилар ва БМТ Бош ассамблеяси Исроилдан шу лойиҳани амалга ошириш йўлидаги барча уринишлардан дарҳол воз кечишни талаб қилиб, лойиҳани қоралаган эди. БМТ ўз резолюциясида Тель-Авивнинг плани Иордания ва Фаластиндаги араб халқининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларига зарар етказувчи қарор деб, халқаро ҳуқуқ нормаларини қўпол равишда бузиш деб таърифланади.

* * *

Ўтган йил мобайнида Исроилнинг ташқи мамлакатлардан қарзи ғоят кўпайиб 20.3 миллиард долларга етди. Яқин Шарқ регионида агрессия ва босқинчилик сиёсатини ўтказаётган Тель-Авивнинг мислсиз кўп ҳарбий чиқимлари унинг чет эллардан қарзи ғоят кўпайиб кетишига бевосита сабаб бўлди.

● **АНҚАРА. Ишчилар касаба союзларининг энг катта конфедерацияси «Тюрк-иш» меҳнат тўғрисидаги қонунга тайёрланаётган тузатишлар лойиҳасини танқид қилиб чиқди ва лойиҳанинг айрим моддаларини ўзгартиришни талаб қилди.**

Ишлаб чиқилаётган лойиҳа корхона эгаларига ишчиларни ўз хоҳиши билан бўшатиб юборишга имкон беради. Лойиҳага ишга қабул қилган вақтда синов муддатини бир ойдан уч ойгача чўзиш тўғрисидаги моддани киритиш таклиф этилди. «Тюрк-иш»нинг фикрича, синов муддатининг бундай чўзиб юборилиши иш берувчиларга ишчи кучидан шу қадар узоқ муддат давомида меҳнат шартномаси тузмай фойдаланиш имкониятини беради.

● ҚОҲИРА. Мисрда «очиқ» эшиклар» иқтисодий сиёсатининг амалга оширилиши капиталнинг бир гуруҳ катта хусусий мулк эгалари қўлига тўпланиши жараёнини кучайтиради. Миср Араб Республикасининг собиқ бош министри Азиз Хигази Қоҳирада бўлиб ўтган семинарда сўзга чиқиб, уй-жой қурилиши ва баъзи озиқ-овқат моллари билан савдо қилиш соҳасида монополияларнинг бемалол хўжайинлик қилаётганлигини кўрсатувчи мисолларни келтирди.

«Ал-аҳоли» газетаси Мисрда қимматчиликнинг кучайишига биринчи навбатда худди мана шу йирик капиталистлар айбдор эканлигини уқтириб ўтади. Миллион-миллион меҳнаткашлар қимматчиликдан жафо чекмоқдалар.

● **РАБОТ. МАП агентлиги хабар қилади: Марокаш маъмурлари Францияда чиқадиган «Монд» газетасининг доимий мухбири Ролан дель-Курни мамлакатдан дарҳол чиқариб юборишга қарор қилдилар. Мухбир Марокашдаги воқеалар тўғрисида холисона бўлмаган ва ёлғон-яшиқ хабарларни тарқатишда айбланади.**

(ТАСС).

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ВА «ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» ГАЗЕТА РЕДАКЦИЯЛАРИ ҚОШИДАГИ УРУШ ВА МЕҲНАТ ВЕТЕРАНЛАРИГА КЎМАКЛАШУВЧИ ЖАМОАТЧИЛИК СОВЕТИ

ВЕТЕРАН

УРУШ ВА МЕҲНАТ ВЕТЕРАНЛАРИГА КЎМАКЛАШУВЧИ ЖАМОАТЧИЛИК СОВЕТИНИНГ РАИСИ — УЗБЕКИСТОН ССР СОЦИАЛ-ТАЪМИНОТ МИНИСТРИ САЙЁРА УМАРОВНА СУЛТОНОВА.

№ 4

СУРАТДА Чилонзор район комсомол комитетида КПСС аъзоси ва 1919 йилдан комсомол аъзоси Иван Сергеевич Секретарев 10-шаҳар стоматология поликлиникаси санитаркаси, халқ депутатлари Чилонзор район Советининг депутати Муҳаббат Азимбоевага комсомол билетини топширяпти.

С. Строгий фотоси.

КПСС XXVI съезди қарорлари—амалда

ПЕНСИЯНИ МУДДАТИДА ОЛИНГ...

Аҳолига пенсия хизмати кўрсатишни қандай қилиб янада аниқ ва пухта йўлга қўйиш мумкин? Республика социал таъминот министрлиги коллегияси Тошкент шаҳар пенсия ва нафақаларни белгилаш ҳамда тўлаш Маркази фаолиятини кўриб чиқар экан, масалага юқоридаги савол нуқтаи-назаридан муносабатда бўлди. Мана, қандай амалий хулосалар чиқарилди.

... Бу ерда ҳар куни ўн минглаб ҳисоб-китоб ишлари бажарилади. Колектив бажараётган иш ҳажми тўғрисида тасаввур ҳосил қилиш учун қуйидаги маълумотларни келтирамиз. Марказ пенсия ва нафақалар олувчи 240 мингдан ортиқ кишига хизмат кўрсатади. Уларга тўлов учун йил сайин 120 миллион сўмга яқин сарфланади. Бунинг устига ҳар йили бу ерга ўртача 140 мингта янги ҳужжатлар келади. Фақат яхши ўйлаб ташкил этилган назорат системаси, электрон-ҳисоблаш техникасининг жорий этилиши Марказ ходимларига қўйилган вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш имконини беради.

Марказда пенсия ва нафақаларни белгилаш ҳамда тўлаш бўйича операцияларни олдиндан назорат қилувчи махсус группалар тузилган. Улар операция бўлимларининг участкаларида тайёрланган ҳужжатларни алоқа бўлимлари, омонат кассалари, пенсионерларнинг иш жойларига юборилиши олдидан синчиклаб текширадилар.

Тошкент шаҳар Маркази нафақат пенсия ва нафақаларни белгилаш ҳамда тўлаш бўйича, балки район социал тамъинот бўлимлари, алоқа бўлимлари, омонат кассалари, пенсионерлар ишловчи корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар билан ҳам яқин алоқада иш олиб боряпти.

Ҳозирги кунда ишчи ва хизматчиларнинг 95 процентини пенсия тайинлашга муассасалар ва, хўжаликларнинг маъмурияти ва касаба союз ташкилоти тақдим этяпти. Бу яхши тартиб, лекин бунинг бир камчилиги бор. Чунки ҳамма пенсионерлар ҳам уларнинг ҳужжатларини район социал таъминот бўлимида ким қабул қилишини, бу муассаса қаерда жойлашганини билавермайдилар. Фикримизча, ҳар бир пенсия гувоҳномасига пенсионер яшовчи кўчага хизмат кўрсатувчи инспекторнинг визит карточкасини қўшиб бериш мақсадга мувофиқдир. Унда адрес ва телефон кўрсатилмоғи лозим, токи кекса киши ўз инспекторини осонлик билан топсин ёки масалани телефон орқали ҳал этсин.

Социал таъминот органларининг ходимлари ва корхоналар, ташкилотлар, муассасаларнинг ходимлари у ёки бу масалани аниқлаш учун пенсионерни кўпинча Марказга юборишади. Ваҳоланки, буни жойларнинг ўзида аниқлаш мумкин. Масалан, социал таъминот бўлимларида пенсионерни биринчи пенсия келадиган муддатдан хабардор қилиб қўйишлари, уни пенсия ҳужжатлари билан таништиришлари лозим.

Энди ўз вақтида расмийлаштирилмаслиги пенсия тўлаш муддатларига таъсир этувчи ҳужжатлар тўғрисида эслатиб ўтамиз.

Амалдаги қоидаларга кўра, боқувчисини йўқотганлик учун пенсия ёки боқиманда учун қўшимча олиш учун болалар — ўқувчилар ўн олти ёшга тўлгач, мактаб ёки бошқа ўқув юртидан справка тақдим этилиши талаб этилади. Бундай справкалар белгиланган муддатда топширилмаслиги сабабли, 1 сентябрга келиб, пенсия тўланишши тўхтатиб қўйилган шахсий ҳисоб варақалари кўплаб йиғилиб қолади. Ҳолбуки пенсия тўлов поручениесида сўнгги ой ёзилган қатордан кейин «Врач-меҳнат эксперт комиссиясидан ўтиш», «Фарзандининг ўқиётгани тўғрисида справка олиб келиш» каби эслатма-белгилар қўйиш қийин эмас. Почтальонлар ҳам пенсия олувчига кейинги ойда пенсия тўхтатилишини хабар қилиб қўйишлари керак.

Пенсия тўлашдаги танаффус кўпинча инвалидларда уларнинг навбатдаги медицина кўригидан ўтишлари сабабли рўй беради.

Пенсия тўлашнинг бир усулидан бошқа усулига ўтишида пенсия кечикиб қолишини бартараф этиш учун нима қилиш керак? Одатда пенсионер ишдан кетгач, корхона вакиллари бу тўғрида район социал таъминот бўлимига хабарнома юборишади. Ахир уни тўғридан-тўғри Марказга юбориш мумкин. Бу ишни анча тезлаштиради.

Бизнинг ишимизда бошқа қийинчиликлар ҳам бор. Жумладан, пенсионер ишга кирса, бу ҳақда ташкилот ҳам, пенсионер ҳам район социал таъминот бўлимига хабар қилишмайди. Район социал таъминот бўлими бу фактни аниқлагач, пенсия тўлаш тўхтатилади. Пенсионер пенсия белгилаш Комиссияси мажлисига таклиф этилади ва бу ерда ортиқча олинган сўммани ушлаб қолиш масаласи кўрилади.

Бундай ҳоллар такрорланиб турибди. Ҳолбуки, амалдаги қоидаларга кўра корхона, ташкилот, муассасаларнинг раҳбарлари ишга олинган пенсионерлар хусусида беш кунлик муддатда район социал таъминот бўлимига хабар қилишлари шарт.

Ташкилотлар, муассасалар, почта бўлимлари, омонат кассалари, маҳалла комитетлари пенсия тўлаш тартиби тўғрисида пенсионерларга мунтазам эслатиб туришлари керак.

Пенсионерлар шаҳар ичида бошқа жойга кўчиб ўтганларида ёки шаҳардан ташқарига кўчиб кетганларида янги жойда пенсия тўлови кечикишидан шикоят қиладилар. Ваҳоланки, қуйидаги қоида бор. Доимий яшаш учун бошқа жойга кўчиб кетаётган пенсионерлар район социал тамъинот бўлимига боришлари керак. Бунда улар кўчиб кетиш муносабати билан бир ойлик пенсияни олдиндан олишлари мумкин. Агар бу қоидалар ҳамиша бажарилганда эди, қийинчиликлар бўлмаган, социал таъминот органларининг иши мураккаблашмаган бўлур эди.

Ҳозирги пайтда пенсия ва нафақалар тўлови алоқа корхоналари орқали амалга оширилмоқда. Бу унчалик қулай усул эмас. Шунинг учун ҳам ноқулайки, пенсия тўланадиган кунларда 2-числодан 18-числогача, пенсионер почтальонни уйида кутиши лозим. Агар у шу кунлари бирор сабаб бўлиб пенсиясини ололмаса, кейинги тўлов даврини кутади. Уч ва ундан ортиқ ой олинмаган пенсия алоқа корхоналари орқали фақат социал таъминот органи рухсати билан тўланади. Омонат кассалари хизматидан фойдаланиш анча қулай. Бунда омонат ҳисоби очилиб, унга ой сайин пенсия пули ўтказилиб боради. Бу усул пенсионерларга хизмат кўрсатиш маданиятини оширади ва энг муҳими, улар ўз пулларини истаган кунларида олишлари мумкин бўлади.

Пенсияни омонат кассага ўтказиш тўғрисидаги ариза дастлаб турар жойдаги район социал таъминот бўлимига ёзилади. Бу ерда унга мудир рухсатнома ёзади. Пенсия ва нафақаларни шу зайлда тўлаш тўғрисидаги кейинги аризалар йил бошида расмийлаштирилади. Ҳар бир инспектор ўз участкаси бўйича пенсияни омонат касса орқали олувчиларга хабарнома юборади. Ҳужжатларни Марказнинг тегишли участкасига юбориш осон бўлишини таъминловчи ариза ҳам қўшиб юборилади. Марказ май ойи бошида бундай аризаларни оммавий равишда олиб, уларни ўз вақтида электрон-ҳисоблаш машинасида ишлаб чиқиш ва пенсияларни омонат кассалар орқали ўз вақтида тўлаш имкониятига эга бўлади. Биз барча пенсионерлар ва нафақа олувчиларга омонат кассалар хизматидан фойдаланишни тавсия этамиз.

Ушбу мақолада кўтарилган масалалар бир қарашда арзимасдек бўлиб туюлса ҳам Марказ ходимлари ишининг самарадорлиги ва сифатини янада оширишда ҳамда аҳолига хизмат кўрсатишни яхшилашда катта аҳамиятга эга.

Ғ. ҲАКИМЖОНОВ,
Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлиги ҳисобга олишни марказлаштириш ва механизациялаш бўлими бошлиғи.

● *ХАТЛАРИНГИЗНИ ШАРҲЛАЙМИЗ*

Иш стажи аралаш бўлса

Менинг онам етти фарзандни тарбиялаяптилар. Аввал колхозда меҳнат қилганлар. Эндиликда ўрта мактабда фаррош бўлиб ишлаяптилар. Яқинда эллик ёшга тўлдилар. Агар онам пенсияга чиқсалар пенсия миқдори қандай белгиланади.

Д. САЛАЕВ,
студент.

С. МИРЗААҲМЕДОВА,
Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлиги пенсия ва нафақалар бошқармаси бошлиғи.

— Амалдаги пенсия тўғрисидаги қонун-қоидаларга биноан агар бирон-бир шахс қарилик пенсияси тайинланиши мумкин бўлган ёшга етганда, иш стажи қисман колхоздаги ишдан, қисман давлат корхона, ташкилот, муассасалардаги ишдан ташкил топган бўлса, у ҳолда колхоз пенсияси тайинланади.

Шу қоидага асосланган ҳолда 5 ва ундан ортиқ бола туғиб, уларни 8 ёшгача тарбиялаган оналар 50 ёшга етганларида 15 йиллик аралаш иш стажига эга бўлсалар, уларга юқорида айтилган колхоз пенсиясини тайинланиши мумкин. Бундай оналарга давлат пенсияси тайинланиши учун зарур бўлган 15 йиллик иш стажининг жаъми фақат давлат корхона, ташкилот, муассасаларидаги ишдан ташкил топган бўлиши шарт.

Бундан ташқари СССР Министрлар Советининг 1981 йил 2 сентябридаги қарорига асосан 1981 йилнинг 1 ноябридан бошлаб 5 ва ундан ортиқ бола туғиб, уларни 8 ёшгача тарбиялаган ва камида 5 йиллик иш стажига эга бўлиб, 55 ёшга етган оналарга қарилик пенсиялари тайинлана бошлади. Бу турдаги пенсияни тайинлашда фақат давлат корхона, ташкилот, муассасаларидаги иш стажи инобатга олинади ва пенсия миқдори шу стажига нисбатан пропорционал равишда ҳисобланади.

Шундай қилиб, Д. Салаевнинг онаси ҳозирги пайтда колхоз пенсиясини олиш ҳуқуқига эга. Давлат пенсиясини олиш ҳуқуқига эса давлат корхоналаридаги иш стажи 15 йилга етгандагина эга бўлади. Агар шу аёл ишни давом эттирмай, 55 ёшга етганда пенсия олиш учун мурожаат қилса, тўлиқсиз стаж билан давлат пенсияси тайинланади.

● *Чора кўрилди*

САРСОНГАРЧИЛИККА ЧЕК ҚЎЙИЛДИ

Редакциядан ёрдам сўрашга аҳд қилдик. Менинг 80 яшарлик бувим Анна Федоровна Дмитриева 1981 йилда Владимир областидаги Ковров шаҳридаги турар жойини алмаштириб, Тошкентга менинг ҳузуримга яшаш учун келди. У ердан пенсия ҳужжатларини тез юборишди. Бу ерда эса район социал-таъминот бўлимида меҳнат дафтарчаси талаб қилишди. 25 йил мобайнида мана шу пенсия дафтарчаси билан пенсия олиб келган бувимдан гарчи ҳужжатда ҳаммаси батартиб расмийлаштириб қўйилган бўлса ҳам, меҳнат дафтарчаси талаб қилишаётгани қизиқ?! Гап шундаки, бувимнинг меҳнат дафтарчаси унинг бошқа буюмлари қатори ўғирлатиб қўйилган.

Г. ОСИПОВА.

Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрининг ўринбосари Н. НАЗИРОВ жавоб беради:

— Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг социал-таъминот бошқармаси рухсати билан меҳнат дафтарчасининг асл нусхасини йўқотиб қўйгани тўғрисидаги аризасига кўра ўртоқ Дмитриевага пенсия ҳақи қайта тикланди. Унга 1982 йил 1 мартдан 1983 йил 1 январгача бўлган пенсия ҳақи тўланди.

Эътиборсизлиги ва ўз хизмат бурчига сидқидилдан қарамагани учун Ленин район социал-таъминот бўлимининг инспектори Муртазоева вазифасидан бўшатилди.

ЖОРИЙ РЕМОНТ ҚИЛИНДИ

1941 йилдан буён тақдирнинг тақозоси билан кекса онам билан учрашолмаган эдим. Мана, ниҳоят бир-биримизни топдик. Мен онамникига меҳмон бўлиб бордим. Онам Йўлдош шаҳарчасининг олтинчи кварталида иккинчи қаватда бир хонали секцияда яшар экан. Квартира-ку ёмон эмас, лекин ўз ҳолига ташлаб қўйилган, айниқса ваннахона ёмон аҳволда.

Онамнинг кундалик эҳтиёжи учун радиоточка бўлиши керак. Қурувчилар бинони қурган пайтларида ҳозир ҳамма телевизор кўради-ку, деган фикрда радиоточка ўрнатишмаган экан. ЖЭКка бордим. У ерда менинг сўзларимни ёқинқирамай тинглашди. Уларнинг гапларидан шуни сездимки, радио эшитиш шарт эмас. Иссиқ сувсиз ҳам яшаса бўлаверармиш.

А. ФЕДЧУК,
Улуғ Ватан уруши қатнашчиси.

Бу хатга Сергели район Совети ижроия комитетининг раиси Х. Охунжонов жавоб беради:

— А. Федчукнинг квартираси жорий ремонт қилинди. Ваннахонаси ҳам ремонт қилинди. Сувни иситиб берадиган мослама ўрнатилди. Эшик қопланди, радиоточка ўтказиб берилди. Квартира бекаси қилинган ишлардан мамнун.

«Ветеран»нинг справкалар бюроси

В. БОЛДИРЕВ: Маҳаллий аҳамиятдаги шахсий пенсиялар кимларга ва нима учун берилади? Касаллиги туфайли биринчи ва иккинчи группа меҳнат инвалиди бўлган кишилар қандай имтиёзга эга бўлишади?

Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлиги шахсий пенсионерларга хизмат кўрсатиш бўлими бошлиғи Д. БЕЛОКОНЬ жавоб беради:

— Маҳаллий аҳамиятдаги шахсий пенсия маҳаллий аҳамиятдаги алоҳида хизматлари бўлган кишиларга — эркакларга 60 ёшда, аёлларга 55 ёшда — ёки ёшидан қатъий назар инвалидликнинг маълум бир группасида бўлса (I, II ёки III) Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети (Тошкент область Совети ижроия комитети) томонидан белгиланади.

Маҳаллий аҳамиятдаги шахсий пенсия белгилаш шахсий ариза билан қараб чиқилмайди, шахс фаолият кўрсатган ва хизматлари бўлган республика министрлиги идорасининг ёки район партия комитети, район ижроия комитети, область касаба союз ташкилотларининг талабномаси бўлиши керак.

Бетоблик сабабларидан (умумий инвалид ёки Улуғ Ватан уруши инвалиди бўлишидан) қатъий назар 1 ва II группа инвалидликнинг белгиланиши Совет давлати олдида революция, давлат, хўжалик ёки жамоат фаолиятидаги алоҳида хизматларисиз маҳаллий аҳамиятдаги пенсияни олиш ҳуқуқини бермайди.

Квартира ҳақи, ер участкаси учун солиқ тўлашда шаҳар транспортида юришда меҳнат инвалидлари учун имтиёзлар белгиланмаган.

* * *

Яқинда Семипалатинск шаҳрида бўлдим. У ерда уруш инвалидлари ва қатнашчилари саноат моллари магазинларида рўйхатга олиб қўйилган. Улар ўзларига зарур бўлган товарлар келганлиги ҳақида маълумот ола[ди]. Бизнинг шаҳ[римизда] ҳам уруш ветеран[лари]га ана шундай хиз[мат] кўрсатиш ташкил этилганми?

В. КУРБАТОВ.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети савдо Бош бошқармаси уруш ва меҳнат ветеранларига кўмаклашувчи совет аъзоси, ташкилий бўлим бошлиғи М. БОГДАНОВА жавоб беради:

— Бизнинг шаҳримизда ҳам уруш қатнашчиларига саноат молларини етказиб беришни янада яхшилаш ниятида қатор тадбирлар амалга оширилмоқда. Жумладан, улар ўзлари истиқомат қилаётган жойлардаги магазинларга бириктириб қўйилган. Сиз ҳам Ленин районида истиқомат қилаётганлигингиз учун ўзингизга керак бўлган товарларни етказиб бериш ҳақидаги илтимос билан Марказий универсал магазинига мурожаат қилишингиз мумкин.

* * *

М. ХЛУДЕНЕВ: «Ветеран» саҳифасининг иккинчи сонида уй жой бошқармасининг катта юрист-консультанти О. Қўчқоров уруш инвалидларига квартира ҳақи ва коммунал хизматлар учун ҳақ тўлашдаги имтиёзларни изоҳлади. У бу изоҳида уруш инвалидлари ва уларга тенглашадиган инвалидлар имтиёзлардан фойдаланишларини ёзади. Хўш, уруш инвалидларига кимлар тенглашади, мен шуни билишни истардим.

Шаҳар уй жой бошқармасининг катта юрист-консультанти О. ҚЎЧҚОРОВ жавоб беради:

— Улуғ Ватан уруши инвалидларига қуйидагилар тенглашади: СССРни ҳимоя қилиш, ҳарбий хизмат бурчини бажариш пайтида ярадор, контузия бўлиш ёки шикастланиш натижасида ёки уруш йиллари фронтда бўлиш пайтида касалланиш натижасида инвалид бўлган кишилар, гражданлар уруши ва Улуғ Ватан уруши партизанлари орасидаги инвалидлар, СССР ички ишлар министрлиги органларининг хизмат бурчини бажариш пайтида ярадор, контузия ёки майиб бўлган бошлиқлари ва оддий ходимлари.

Иккинчи группа меҳнат инвалидлари бу тоифага кирмайди.

Яна йигирма процентли қўшимча тўғрисида

1. Мен 1961 йилдан бери бир корхонада узлуксиз ишлаб келмоқдаман. Олти фарзандим бор. Менга 1982 йил март ойида қарилик пенсияси тайинланган. Лекин мен шу корхонада меҳнат фаолиятимни давом эттиряпман. Менга узлуксиз иш стажи учун 20 процентли қўшимча белгиланадими? Бунда болаларим ҳисобга олинадими?

Р. СОАТОВА.

2. Менинг отам Улуғ Ватан урушидан аввал саккиз йил колхозда ишлаганлар. 1941—43 йилларда фронтда жанг қилганлар. Кейин II группа уруш инвалиди бўлиб қайтганлар ва 1978 йилгача яна колхозда ишлаганлар. Умумий иш стажлари қирқ йил, урушдан кейинги узлуксиз иш стажлари 32 йил. Агар отам ишлаб чиқаришда яна тўрт ой ишласалар 20 процентли қўшимча билан пенсия олиш ҳуқуқига эга бўладиларми?

Я. ТОЖИЕВ.

О. ДАДАЖОНОВ,
Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлиги пенсия ва нафақалар бўлимининг бош инспектори.

1. Аввало, қарилик пенсиясига 20 процентли қўшимча ишчи ва хизматчиларга учта шарт бир вақтнинг ўзида мавжуд бўлган тақдирда тайинланишини эслатиб ўтиш керак. Агар бир корхонадаги узлуксиз иш стажи камида 25 йил, болали аёлларнинг стажи 20 йил бўлса; агар умумий иш стажи қарилиги учун пенсия тайинлашда талаб қилинадиган иш стажидан 10 йил ортиқ бўлса; агар ишчи ва хизматчи 1983 йил 1 январигача ёки бундан кейинроқ ҳам корхона, муассаса, ташкилотда ишлаётган, ёҳуд ҳарбийлаштирилган қоровулликда, махсус алоқа органларида хизмат қилаётган бўлса.

Демак, болали аёл 20 процентли қўшимча олиш учун бир корхонада узлуксиз 20 йил ишлаши билан бирга, умумий меҳнат стажи 30 йил бўлиши керак. Газетхон Р. Соатованинг олти фарзанди бўлгани учун қарилик пенсияси белгилашда 15 йил меҳнат стажи талаб қилинган. Энди у 20 процентли қўшимча олиши учун умумий меҳнат стажи қарилиги учун пенсия тайинлашда талаб қилинган иш стажи 15 йилдан ўн йил ортиқ бўлиши керак. Яъни Р. Соатовадан умумий меҳнат стажи 30 йил эмас, балки 25 йил бўлиши талаб этилади.

* * *

2. Бир корхона, ташкилот, муассасада ишлаш натижасида ташкил топган узлуксиз иш стажи учун белгиланадиган қўшимча СССР Министрлар Советининг 1972 йил 3 августдаги 590-сонли қарори билан тасдиқланган «Давлат пенсияларини тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги Низом» асосида тайинланган қарилик пенсияларига қўшилади. Шунингдек, колхоз раислари, колхоз мутахассислари ва механизаторларига СССР Министрлар Советининг 1964 йил 20 июлидаги 622-сонли қарори асосида тайинланган пенсияларга қўшилади.

Оқшомхон Я. Тожиевнинг отаси колхоз аъзоси бўлиб ҳисобланади. У кишига қарилик пенсияси СССР Министрлар Советининг 1964 йил 17 октябрдаги 859-сонли қарори билан тасдиқланган «Колхоз аъзоларига пенсия тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги Низом»га асосан тайинланган. Шунинг учун унинг отаси бир корхонада узлуксиз ишлаганлиги учун белгиланадиган 20 процентли қўшимча олиш ҳуқуқига эга эмас.

Инсон гўзаллик яратади

Галина Васильевна Шклярскаянинг ҳузурига қачон кирманг, у бирон бир гўзал нарсаси билан кишини ҳайрон қолдиради. Тошкент ўйинчоқлар фабрикасининг собиқ бош рассоми, ҳозир эса пенсионер бўлган бу аёл ҳамон ижодий иш билан шуғулланяпти. У қўғирчоқлар ясайди. Галина Васильевна сувенир фигураларнинг нодир коллекциясини яратди. Ҳар бири ўзининг миллий кийими билан ажралиб туради ва ҳаракатда яшайди. Қўғирчоқлар орасида айниқса рақс тушаётган испан қизи ажойиб.

Галина Васильевна Тошкент шаҳар маҳаллий саноатига қарашли уйда ишлаш фабрикасига ўз хизматини тавсия қилди. У ерда қанчадан-қанча крепдешин, бахмал, чийбахмал парчалари қолади. Бу материаллардан озгина олиб, улардан ажойиб буюмлар ишлади. Маълум вақт унинг квартираси худди гулбоғни эслатди. Уйда атиргул ҳам, савсар гул, чинни гул ҳам бор эди. Гул ясашни кўп одам билади, лекин Галина Васильевна сингари ишлайдигани кам.

У ёшларнинг сумкаларини, белбоғларини, келинлар учун ҳар хил безак буюмлар, диван болишларини тайёрлади. Пенсионер яратган буюмлардан уч қутисини фабрика республика маҳаллий саноат министрлигининг катта бадиий кенгашига тақдим этди. Уларнинг ҳаммаси ялпи ишлаб чиқаришга тавсия этилиб, юксак баҳо олди.

Яқинда мен Галина Васильевна ҳузурида бўлдим. У яна қўғирчоқ ясаб ўтирган экан. «Булар менинг Баҳор қизларим, — дейди у, — мана бу камзул кийгани хоразм қизи... Манави иккитаси эса Сибирь кадрилларидир».

Булар ҳаммаси саноат учун тайёр намуналардир. Булардан фойдаланилса маҳаллий саноат корхоналаридаги ишлаб чиқариш чиқиндилари беҳуда исроф бўлмайди.

Л. ВЕДОВА,
СУРАТДА: Г. Шклярская ўз қўғирчоқлари билан.
Ю. Адонов фотоси.

КАПИТАЛ ДУНЁСИДА

«КЕКСАЛАРНИНГ АҲВОЛИ ЖУДА ОҒИР»

Н. ВЕТРОВА,
иқтисод фанлари кандидати, Халқаро ишчилар ҳаракати институтининг илмий ходими.

Буюк Британия жуда кўп ривожланган капиталистик мамлакатлар билан социал страхование соҳасидаги рақобатга бардош беролмаяпти. Бу ерда страхование стажи энг узоқ ҳисобланади. Кексайган чоғида тўла пенсия олиш учун аёллар 47 йил, эркаклар эса 52 йил аъзолик бадали тўлашлари керак. Агар меҳнаткашлар тўла страхование стажига эга бўлмасалар кўп ҳолларда пенсия олиш ҳуқуқидан маҳрум бўладилар. (Ҳозир тўла стажга эга бўлмаган барча кекса ёшдаги кишиларнинг 5 процентигина ана шу ҳуқуқдан фойдаланмоқда). Англияда пенсия ёши анча юқори — 65 ёшдир.

Давлат пенсияси (уни 9 миллионга яқин киши олади) кўпчилик пенсионерларнинг ҳақиқий эҳтиёжларининг 30—40 процентинигина қопламоқда. Ўтган йили уларнинг номидан ҳукуматга 700 минг киши имзо чеккан талабнома топширилди. Бу ҳужжатда пенсия таъминоти умумий даражасини ошириш ва ҳақиқий шароитдан келиб чиқиб пенсия миқдорини ўзгартириб туриш талаб қилинган. Аммо ҳукумат бу ҳужжатга деярли аҳамият бермади, янги реформа ўтказишни ваъда қилиш билан чегараланди.

Алоҳида танлаб текшириш натижаларига кўра Буюк Британиядаги пенсия ёшидагиларнинг 20 проценти камбағалликда яшамоқда, 44 проценти эса қашшоқлик арафасида турибди. Агар камбағаллик ва қашшоқлик ҳақиқий маънода очликни ифода этмаса-да, улар кекса ёшдаги кишини жуда кўп муҳтожликларга дучор этмоқда. Жумладан, Англия матбуотининг хабарларига қараганда кекса кишилар қишда иситиш учун ҳақ тўлаш имконига эга бўлмаганликлари учун совуқдан қотиб ўлмоқдалар. «Фақат Лондоннинг ўзида 1979—1980 йилларнинг қишида 110 минг киши ёрдамга муҳтож эди», — деб ёзади «Морнинг стар» газетаси, — қишда жами бўлиб 700 дан 800 мингга яқин англиялик ана шундай муҳтожликка дучор бўлмоқда».

Таниқли социолог Р. Таунсенд ўзининг «Буюк Британияда камбағаллик» китобида шундай ёзади: «Кекса кишиларнинг аҳволи ниҳоятда оғир. Бу турмуш шароитининг ёмонлиги, медицина хизмати кўрсатилмаётганлигида ифодаланмоқда. Булар кекса кишиларни аста-секин ўлимга олиб бормоқда.

Юқоридагилардан келиб чиқадиган хулоса шундай: хусусий мулкка ва фойда кўришга асосланган капитал дунёсида монополиялар манфаати ва милитаризм эҳтиёжлари йўлида меҳнаткашларнинг социал таъминоти қурбон қилинмоқда.

● ХАТЛАРДАН САТРЛАР

БУ ЕРДА УРУШ ВЕТЕРАНИ ЯШАЙДИ

Мен Наманганда бўлганимда кўпгина уйларнинг эшикларига осиб қўйилган — «Бу ерда Улуғ Ватан уруши ветерани яшайди» деб ёзилган тахтачаларга эътибор бердим. Бизнинг пойтахт шаҳарда эса негадир бундай тахтачалар кўринмайди. Тошкентнинг 2000 йиллиги олдидан шу нарсага эътибор берилса ёмон бўлмасди.

А. БУРНАШЕВ.

ОИЛА ДАВРАСИДА СУҲБАТЛАР

ПСИХОЛОГ МАСЛАҲАТИ

БОЛА КЎНГЛИ

Боланинг мактабгача бўлган ёшида унинг хулқ-атворига, одат-фазилатига асос солинади. Бола ҳаётининг айнан дастлабки йилларида унга оиланинг таъсири ғоят катта бўлади, чунки ота-она боғчага қатнамаётган болаларнинг деярли ягона тарбиячилари ҳисобланади. Шунинг учун ҳам ота-она мактабгача ёшдаги болалар қандай хусусиятлар билан фарқланишини яхши билишлари ҳамда болани тарбиялашда шу хусусиятларни албатта эътиборга олишлари лозим.

Баъзи болалар одатда қайсар, инжиқ, сал нарсага аразлайдиган, жаҳли чиқадиган бўлади. Бунга бола дастлабки тарбиядан одатланиб, шундай характерга мослашиб қолади. Бунга қуйидаги сабабларни кўрсатиш мумкин: биринчидан, бола йиғлаганда раҳмдиллик қилиб, унга ҳамма нарсани муҳайё қилиб берилади. Бу кўпчилик ҳолларда учрайдиган хатодир. Иккинчидан, агар болага ўта ачиниб, унинг бўлар-бўлмас йиғисига эътибор берилаверса, бола онасини ўз ёнидан ҳеч жилдирмай қўяди. Бола катта бўлган сайин бу одат унга уйғунлашиб, онанинг талабларини бажаришни истамайди. Бирор танбеҳ берилса чинқириб йиғлайди, ўжарлик ва қайсарлик қилади. У ана шу «имконият»дан фойдаланиб ҳамма вақт йиғи ва бақириш билан ўз хоҳишига эришаверишга ўрганиб қолади.

Боланинг инжиқлик қилишига яна қуйидаги сабаблар бўлиши мумкин: жумладан, бола касал бўлганда инжиқланишини ҳар бир она яхши билади. Бола вақтида овқатлантирилмаса, уйқуга ётқизилмаса ҳам инжиқлик қила бошлайди. Мактабгача тарбия ёшидаги болада шундай бир хусусият бор. Улар маълум кун тартибига тез ўрганади. Агар бу тартиб бирор сабаб билан бузилса, бола асабийлашиб, инжиқлана бошлайди.

Катталар кўпинча кичик болаларнинг гапга қулоқ солмасликларидан нолийдилар. Хўш, қулоқ солмаслик нимадан келиб чиқади. Тажрибалардан маълумки, баъзи она-оталар болаларини ҳаддан ташқари эркалатиб юборадилар, уларнинг инжиқлик билан қилган барча талабларини адо этадилар. Баъзи ота-оналар: «Ҳай, катта бўлганда эси кириб қолар, гапга қулоқ соладиган бўлиб қолар», деб боланинг ҳамма истак-талабларини ижро этишаверади. Оқибат эса бошқача бўлиб чиқади, бола ўжар, қайсар, ўта чўрткесар, бетга чопар бўлиб қолади.

Болани чинакам севган ота-она албатта талабчан бўлиши лозим. Энг кичик болалар олдига ҳам маълум талаблар қўйилади. Бу талабларнинг бажарилиши кичкинтойларни тартиб-интизомга солади, унинг хулқ-атворини яхшилайди, уни бироз бўлса-да, ўз истакларини тия олишга, ўз хатти-ҳаракатларини бошқара олишга ўргатади. Булар эса, боланинг атрофдагилар ва тенгқурлари билан тўғри муомалада бўлишига ёрдам беради. Биз болада бу фаолиятни ўстириш билан бир вақтда, ўз ҳаракатини тормозлаб олишни ривожлантирамиз, уни босиқликка ўргатамиз.

Бир оилада, гўё бир хилдаги тарбияда бўлган болалар баъзан бир-бирларидан бутунлай бошқача бўлиб ўсадилар: бири сўзга кирса, бошқаси ўжар, бири батартиб бўлса, бири тартибсиз, иккинчи бири шеър ёдлашни яхши кўрса, бошқаси ёқтирмайди. Бу ҳол баъзан ота-оналарни ташвишлантиради. Ҳар бир боланинг, албатта, ўзига хос хусусиятлари бўлади, шунинг учун ҳамма болани бир хилда, бир қолипда тарбиялаш мумкин эмас. Бир ота бу борада: «Мен болаларни эркалатганимда ҳар қайси болани ўзига яраша эркалатаман», деб жуда тўғри айтади.

Тажрибалари м и з нинг кўрсатишича, болалардаги ўжарлик, асосан, катталарнинг улардаги мустақилликка бўлган табиий интилишини эътиборга олмасликларидан вужудга келади. Ота-оналарнинг кўп ҳолларда боланинг уч ёшлардаги ўжарлигидан арз қилишлари тасодиф эмас, албатта. Чунки бу даврда боланинг ўзини англаши, атрофдагиларнинг ҳурмат қилишларига бўлган эҳтиёжи таркиб топа бошлайди, айниқса мустақилликка интилиши аниқ намоён бўлади, яъни бола ҳамма нарсани ўзи шахсан бажаришни хоҳлайди.

Шўхчан, серҳаракат, ўйинқароқ, кўп нарсаларни билишни хоҳлайдиган, чаққон, синчков болани кўз олдингизга келтириб кўринг-а! Шундай бола уйдагилардан ҳадеб «тегма», «чопма», «шовқин солма» деган сўзларни тез-тез эшитади. Шундай қилиб, бу тўхтовсиз талаблар — тақиқлашга қарши ўзи билганича «исён» кўтара бошлайди, инжиқлик қилади. Болани ҳаддан ташқари эркалатиш ҳам, ортиқча қаттиққўллик ҳам зарар қилади. Тарбияда аста-секинлик, ётиғи билан

иш кўриш муҳим роль ўйнайди. Шунинг учун бола олдига қўйиладиган талаб дастлабки пайтларда жуда оз бўлиши керак. Талабингиз ҳамма вақт доимий бўлиши лозим.

Агар бола катталарнинг талабини ўйинда бажара олса, уни амалда анча осон ва қизиқиб бажаради. Масалан, кичкинтойингиз овқатни яхши емаса ёки кийиниш, ювинишни хоҳламаса, сиз у билан «ким тезроқ кийиниш» ўйнанг ёки боланинг ўзи энг яхши кўрган қўғирчоғига қандай қилиб тез ювиниш ва кийинишни кўрсатсин ва ҳоказо.

Болангиз дастурхон атрофида узоқ ўтиради, аммо овқат емайди. Шунда сиз уни «Яна ярим соатдан кейин дастурхонни йиғиштириб оламан, кейин кечки овқатгача ҳеч нарса емай юрасан» деб огоҳлантиринг.

Мактабгача ёшдаги болалар расм чизишни, суратларни томоша қилишни, эртаклар эшитишни, кубиклардан ҳар хил нарсалар қуришни яхши кўрадилар. Болаларнинг шундай машғулотлари учун уйда, албатта, ҳамма шароитни яратиб бериш айни муддао бўлади.

Биз юқорида қайд этган йўл-йўриқлар, усуллар боланинг инжиқлиги ва қайсарлигини бартараф қилишда ёрдам беради, деган умиддамиз. Буларнинг ҳаммаси, албатта, бирданига тадбиқ қилинмайди, бу борада шошилмаслик лозим. Ҳеч қачон бола иродасини куч билан букманг. Болага унинг хулқ-атвори яхшимаслигини тушунтиринг, уни фойдали ишларга қизиқтиринг. Ана шунда фарзандингизнинг қайсарлиги сабот-матонат, тиришқоқлик, иродалилик каби қимматли хислатларга тўлади.

М. РАСУЛЕВА,
Қори-Ниёзий номидаги Ўзбекистон ССР педагогика фанлари илмий текшириш институтининг илмий ходими.

● ЯНГИЧА УРФ-ОДАТЛАР

МАДАНИЯТ КЎЗГУСИ

Мактаб директори, СССР маорифи аълочиси В. Ваҳобов янгича урф-одат ва маросимларни меҳнаткашлар турмушига жорий этиш бўйича лекторий очилиши жуда катта тарбиявий аҳамиятга эга эканлигини таъкидлаб, Чилонзор район партия комитетининг биринчи секретари Т. С. Содиқовга сўз берди.

Нотиқ КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошириш юзасидан қўлга киритилган ютуқлар, партиямиз Марказий Комитетининг 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари томонидан қўйилган вазифаларни ҳал этиш соҳасидаги бажарилиши лозим бўлган ишлар, ёш авлод тарбиясида оила ва мактаб ҳамкорлигини мустаҳкамлаш, ичкиликбозликка қарши муросасиз кураш олиб бориш, янгича урф-одат ва маросимларни турмушга кенг жорий этиш ҳақида батафсил тўхталиб ўтди.

Лекторий қатнашчилари янгича урф-одат ва маросимларни турмушга жорий этиш Тошкент область Советининг раиси, филология фанлари доктори А. П. Қаюмовнинг «Социалистик маданият ва маданий мерос» мавзуидаги лекциясини мароқ билан тинглашди.

Лекторийда «Тинчлик» маҳалла комитети раисининг ўринбосари А. Холиқов ободончилик ишларини ташкил этишда ҳашар методидан кенг фойдаланиш, Наврўз байрамлари. Улуғ Ватан уруши қатнашчилари ва меҳнат ветеранлари билан учрашувлар ўтказиш, паспорт топшириш, ёшларни Совет Армияси сафларига тантанали вазиятда кузатиш маросимларини уюштириш, тўйларни замон талабларига мувофиқ ташкил этиш сингари масалалар бўйича қўлга киритилган ютуқлар ва тўпланган иш тажрибаси билан ўртоқлашди.

Тошкент халқ хўжалик институтининг этика ва эстетика кафедраси ҳамда Чилонзор районининг 18-микроучасткаси томонидан В. И. Ленин номли 200-ўрта мактабда ташкил этилган лекторий машғулоти «Тинчлик», «Москва» маҳалласи аҳолисида катта қизиқиш уйғотди.

Ғ. МАННОПОВ.

● Зеболик қоидалари

Меҳмон кутганда...

Эстетик ҳис-туйғу билан меҳмон кутиш ҳам маданият ҳисобланади. Пазандалик санъати эса меҳмон кутиш одатининг асосий қисмидир. Авваламбор, овқат тайёрлаш ва дастурхон тузатишдан олдин уйингизга ташриф буюрадиган кишиларга аҳамият қилишингиз лозим.

Айтайлик, уйингизга қариялар ташриф буюришган. Сиз дарҳол уларга қулай жой ҳозирлашингиз лозим, яъни хонтахта қўйиб, атрофига якандозлар ташлаб, болишлар тайёрлаб қўйилади. Сўнгра уларга маъқул тушадиган таомлар тайёрланади. Агар дўстларингиз келадиган бўлса, албатта уларга стол ва стулдан иборат дастурхон безалади.

Ҳар бир зиёфат, тўй, байрам дастурхонларини ўзига хос қоидага мувофиқ тузатилади, тайёрланади. Биринчи галда уйингиз дид билан саранжом-саришта бўлмоғи керак, сўнгра магнитофон ёки радиоприёмник орқали пастроқ овозда дилрабо куй чалинаётган бўлсин. Ёзадиган дастурхонингиз чиройли, озода бўлмоғи лозим. Дастурхонга қўйиладиган ширинликлар ихчам, чиройли ликопчаларда, ҳўл мевалар эса тоза ювилган ҳолда вазаларда қўйилсин. Ҳар бир киши учун олдига бўш тарелка қўйилиб ичига тоза сочиқча, қошиқ, вилкалар, юзи тепага қаратилган ҳолда дид билан қўйилмоғи керак. Меҳмонлар келмасидан аввал иссиқ овқатдан ташқари, керакли таомлар дид билан қўйилиши лозим.

Бизда меҳмонни жуда ҳурмат билан кутадилар ва шунга яраша меҳмон ҳам таомилдан чиқиб кетмаслиги керак. Агар дастурхонингизда ҳамма нарса муҳайё бўлса-ю, ўзингиз яхши муомалада бўлмасангиз, меҳмон учун сизнинг ширин таомингиз заҳардек туюлади. Очиқ юзли, ширин сўзли бўлиб, меҳмон кутганингизда ўзингизга ҳам, дўстларингизга ҳам руҳий кайфият бағишлаган бўласиз.

Ўзбекча дастурхон безашнинг ўзига хос таркиб топган қоидаларидан яна бири, иссиқ овқатларни тартиби билан ва жами неъматларни бирданига қўйишдан иборат. Дастурхонга тортилган сомса, ширинликлар меҳмон учун қулай ҳолда қўйилиши керакки, токи уларни беозор олиб тановул қилсинлар. Столнинг ҳар бир жойига туз, мурч, қоғоз салфеткалар қўйилади. Барча идиш ва асбобларнинг ранги, шакли, гуллари ва тури бир хил бўлса, дастурхон жуда чиройли безатилади.

Эстетик дид билан меҳмон кутганда ўзингизни ҳам енгил ҳис этиб, яхши дам олгандек ҳис этасиз.

Меҳмон кутиш санъатини ҳамма яхши ўзлаштириши лозим. Даврлардан даврларга, авлодларимиздан-авлодларимизга ўтиб келаётган бу санъат айниқса, ёшларга сабоқ бўлса арзийди.

О. КАРИМОВА.

Бахтиёр фарзандларимиз ўқишда аълочи, касб-ҳунар эгаллашда иқтидорли ёшлардир. Мана бу икки дўст музика сирларини завқ-шавқ билан ўрганишмоқда.

ҲАР ТЎҒРИДА

Биноларни юргизадиган одам

Москвада нима кўп ёдгорлик бўлиб қолган, қадимий, кўркам, ноёб архитектура саналган бинолар кўп. Кўчаларнинг кенгайтирилиши ёки кўп қаватли замонавий бинолар қурилишида қадимий бинолар ҳалақит бериб қолади. Нима қилиш керак? Бузиб ташлашга одамнинг кўзи қиймайди. Москвалик инженер Николай Николаевич Невский таклифи билан кўп қаватли, катта-катта уйлар бутунлигича жойидан силжитилди.

Яқинда бўлса, Люсинов кўчасидаги XVIII асрда барпо қилинган уч ноёб бино 42 метр масофа юриб, кўча ичкарисига ўтди. Бинолар шикастланмай сақлаб қолинди.

Бир йўла 5 эгизак

Италиянинг Неаполь шаҳрида яшовчи 25 ёшли Аврора Фонтанелла деган аёл бир йўла 5 та бола туғди. Эгизакларнинг учтаси ўғил, иккитаси қиздир.

Чақалоқлар ва уларнинг онаси соғлом.

С. ҒАФУРОВ
тўплаган.

● КЕЛИНГ, БИР КУЛИШАЙЛИК

Бир шингил табассум

Биринчи марта лифтга тушган қизча бувисига деди:

— Бувижон, бизни бир қафасга қамаб қўйдилар, кейин тўртинчи қават пастга тушди.

* * *

Бир доктор кўчада кета туриб, юзини ташвиш босган ҳамкасбини кўриб қолди:

—Нима бўлди, ҳамкасаба, бирор кўнгилсиз воқеа рўй бердими?

У ташвишли оҳангда:

— Ҳа,— деди иккинчи доктор,— ошқозон касаллиги билан оғриган киши олдимга келди, жуда азоб чекарди, мен уни уч кунда тузатдим.

—Ахир, бунинг нимаси ёмон?

— Мен даволаган одам жуда ҳам бойбадавлат экан, турли баҳоналар билан даволашни чўзганимда пулини қоқлаб олардим.

* * *

Бир кун кечаси Афанди уйига қайтаётган эди. Бир маст киши унга зарб билан урилиб кетди. Афанди деди:

— Аҳмоқ, кўрмисан, шундай катта одамни кўрмайсанми?

Маст киши гандираклаган ҳолда деди:

— Иттифоқо... мен бир кишини иккита қилиб кўраман.

— Хўп, нега бўлмаса урилиб кетдинг?

— Ахир икки кишининг ўртасидан ўтмоқчи бўлдим-да.

* * *

Мезбон дастурхон устида гирди-капалак бўлиб, меҳмонга илтифот қиларди:

— Қани меҳмон ебичиб ўтиринг, тортинманг... Чойнинг қанақасини хуш кўрасиз, аччиққина кўк чойга тобингиз қалай?

— Раҳмат, ўзи совуғим ошган, кўк чой бўлмайди.

— Қора чойдан қуяйми?

— Умуман чойга тобим йўқ.

— Кофе ёки какао ичасизми?

— Ширинликка ҳам тобим йўқ.

— Ҳеч бўлмаса, кўнгил учун арақ-парақ ичарсиз?

Нозик меҳмон тиржайди:

— Ҳеч қўймадингиз-қўймадингиз-да, қуйинг-э, кўнгил учун ичсак ичайлик.

Билиб қўйган яхши

ФОЙДАЛИ ҚАЗИЛМА

Софиянинг шарқий қисмида жойлашган Казичена райони аҳолиси яқинда бу ерда бир группа геологлар томонидан олиб борилаётган қазилма ишлари натижасида 686 метр ер ости чуқурлигидан иссиқ сув манбалари сизиб чиқаётганлигининг гувоҳи бўлди. Ҳозирнинг ўзидаёқ бу фойдали ер ости манбаидан юз гектар майдондаги парник хўжалигини иситиш шунингдек шаҳарнинг маълум қисмида иссиқлик системасини шу сув ёрдамида ишлатиш мўлжалланмоқда.

Болгария табиий манбаларга жуда ҳам бой мамлакатдир. Бироқ яқин-яқинларгача бу манбаларнинг таркибий қисмигина ўрганилар эди. Эндиликда эса уларнинг энергетик қимматига кўпроқ аҳамият бериляпти.

ВЕТЕРАН-КОМБАЙН

Монголиянинг «Баянцогт» давлат хўжалиги механизатори Б. Наянтай мана 30 йилдирки, «СК—3» комбайнини бошқариб келади. Маълумки, бу комбайн ишлаб чиқаришдан олиб ташланганига анча бўлди. Эндиликда унинг ўрнига янада қудратлироқ бўлган «Нива» ва «Колос» комбайнлари чиқарилмоқда. Бироқ ветеран механизатор шу чоққача ҳам ўз машинасини тарк этгани йўқ. Унинг дўстлари баъзида «ҳатто кабинаси йўқ бу комбайн билан қачонгача олишасан» деб ҳазиллашишади.

Гап шундаки, Б. Наянтай ўз машинасини яхши билади. Ишдан чиққан деталларни ўз вақтида янгиси билан алмаштириш имкониятига эга. Машина двигатели қандай ишлаётганини унинг овозидан сезади. У мутазам равишда машинанинг асосий узелларини профилактик текширувлардан ўтказиб туради.

Б. Наянтай ҳам бошқалар сингари аллақачон янги комбайн рулига ўтириши мумкин эди. Лекин у техникага эҳтиёткорлик ва тежаб-тергаб қаралса машина ҳеч қачон «эскиб қолмаслигини» ўз дўстларига исботламоқчи. Агар ўз вақтида қараб турилмаса ҳар қандай замонавий янги агрегат ҳам тезда ишдан чиқиб қолиши амалда бир неча бор исботланган.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

Салмоқли ҳисса

БЕРЛИН. 60 дан кўпроқ корхонани ўз ичига олувчи Берлин мебель комбинати касаба союз активларининг конференциясида айтилишича, корхонанинг инженерлик — конструкторлик бюроси комбинатнинг ишлаб чиқариш планини тўла ва ошириб бажаришга салмоқли ҳисса қўшмоқда. Йил давомида меҳнат унумдорлигини 15,5 процент оширишга ва маҳсулот ишлаб чиқаришни 33,4 процент кўпайтиришга қарор берилди.

Бу вазифани бажаришга инженерлик-конструкторлик бюроси ёрдам беради. Унинг мутахассислари ишлаб чиқариш участкаларини реконструкциялашга раҳбарлик қилмоқдалар, шу иш давомида 80 тага яқин саноат роботини ишлаб чиқаришга жорий этиш кўзда тутилмоқда. Айни вақтда ишчилар ва мутахассислар илғор тажрибадан ва фан-техника ютуқларидан фойдаланиб, маҳсулот сифатини оширишга интилмоқдалар. Агар беш йилликнинг биринчи йилида улар маҳсулотнинг 17 процентини аъло сифат белгиси билан чиқарган бўлсалар, 1985 йилга бориб бу кўрсаткич 50 процентга етказилади. Беш йиллик охиригача комбинатда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг ҳамма турлари янгиланади.

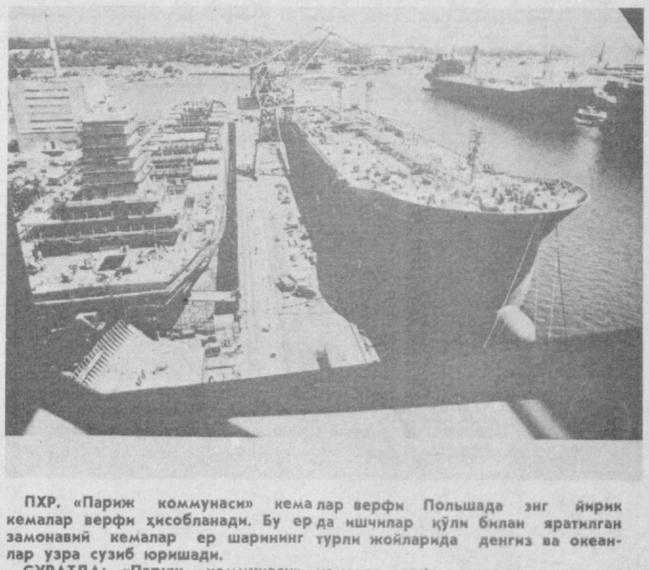

ПХР. «Париж коммунаси» кемалар верфи Польшада энг йирик кемалар верфи ҳисобланади. Бу ерда ишчилар қўли билан яратилган замонавий кемалар ер шарининг турли жойларида денгиз ва океанлар узра сузиб юришади.
СУРАТДА: «Париж коммунаси» кемалар верфи.
ЦАФ—ТАСС фотоси.

Йигирма йилдан кейин

Яна йигирма йилдан кейин Монголия Халқ Республикаси пойтахтининг қиёфаси қандай бўлади? 2000 — йилгача Улан—Баторни иқтисодий, социал ривожлантириш истиқболларини ишлаб чиқишга киришган Монголия мутахассислари ҳозир мана шу саволга жавоб тайёрламоқдалар.

Истиқбол планини тузиш натижасида мамлакатнинг умуман ривожланиши ва ишлаб чиқарувчи кучларини жойлаштиришда Монголия пойтахтининг мавқеи белгиланади, унинг ривожланиши саноат корхоналари ва уй-жой биноларининг кўпайиши бир-бири билан мувофиқлаштирилади. Масалан, ҳозирнинг ўзидаёқ мутахассислар шаҳар саноати ривожланишининг интенсив йўлга киришига ишонч ҳосил қилмоқдалар. Завод ва фабрикаларни кўпайтириш ҳисобига эмас, балки ҳозирги мавжуд корхоналарни такомиллаштириш, уларнинг қувватини кўпайтириш, меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига ишлаб чиқариш янада юксалтирилади.

Қонунбузарлар

Швеция Марказий Статистика бюросининг маълумотларига кўра, 1982 йилда мамлакатда қарийб бир миллион марта қонун бузиш ҳоллари юз берганлиги қайд этилган. Бу эса ўтган йилдагидан 6 процент кўп. Радио ва матбуот ҳар куни автомобиллар ўғирланганлиги, зўравонлик, банкларга ўғирликка тушиш тўғрисида хабар бериб турибди. Стокгольм ана шундай ҳуқуқбузишлар сони жиҳатдан Ғарбий Европада дастлабки ўринлардан бирига чиқиб олган.

Маҳаллий полиция комиссари Стиг Альготссон «Экспрессен» газетаси саҳифаларида, бундай аҳвол қаттиқ ташвиш туғдирмоқда деб ёзади. Унинг сўзларига кўра, ўтган йили Стокгольмда квартираларга 14 минг 571 марта ўғирликка тушилган, нашавандлар сони тобора кўпайган. Пойтахтда рўй бераётган воқеалар, деб уқтирди комиссар, умуман мамлакатдаги аҳволни акс эттиради.

Умидсизлик ва мушкул аҳвол, деб таъкидлайди шу муносабат билан «Норшенс тламман» газетаси, кўпчилик шведларни жиноятчиликка бошламоқда. Капиталистик жамият табиатининг ўзи бунинг асосий сабабчисидир.

ГДРнинг Георгенцелль деган тоғли жойида Белла лақабли бу жонивор ҳар тонг янги газета ҳамда журналларни обуначига аниқ элтиб бериб, қишлоқ почтальонига катта ёрдам беряпти.
АДН—ТАСС фотоси.

КХР кино санъати

БРАЗЗА В И Л Ь. Конголик ёш кинорежиссёр Бернар Лунда яқиндагина суратга олиб бўлган бадиий ҳужжатли фильм «Браззавиль: тарих ва афсона» деб аталади. Кинорежиссёр кўплаб фото ва киноҳужжатлар, Франция ва мамлакат архивларидаги материаллар асосида Конго Халқ Республикаси ҳозирги пойтахтининг ташкил этилиши ва тикланиши тўғрисида ҳикоя қилувчи ўзига хос тарихий фильм яратди. Фильмда мамлакатнинг мустақил деб эълон қилинганлиги, 1963 йилги август революцияси ва Конго меҳнат партиясининг ташкил этилганлиги каби Конго халқ тарихидаги муҳим воқеаларга муносиб ўрин ажратилган.

«Браззавиль: тарих ва афсона» фильми Б. Лунданинг дастлабки энг катта асаридир. Бундан аввал у бир неча ҳужжатли киноленталарни суратга олган эди.

«Жэньминь жибао» газетасидаги мақола

ПЕКИН. Жанубий Кореяда «Тим спирит-83» номи билан биргаликдаги Америка — Жанубий Корея ҳарбий машқлари бошланганлиги муносабати билан «Жэньминь жибао» газетаси қуйидагиларни ёзади:

АҚШ қуролли кучлари ва Жанубий Кореянинг қўғирчоқ қўшинлари 1 февралдан апрель ойининг ўрталаригача Жанубий Кореянинг бутун территориясида тарихда энг катта ҳарбий машқларни ўтказмоқдалар. АҚШ ва Чон ду Хван тўдаси қуролни пеш қилиб Корея ярим оролида кескинликни кучайтирмоқда л а р, ҳамда Шимоли—Шарқий Осиёда тинчлик ва хавфсизликка жиддий зиён етказмоқдалар.

Чон ду Хван тўдаси Кореяни тинч бирлаштиришга бағишланган музокараларда қатнашишдан бўйин товлаб АҚШ қуролли кучларининг мадади билан урушга тайёргарлик кўриш мақсадида ҳарбий қудратини кучайтираётганлиги сабабли Корея ярим оролида ҳозирги кескин аҳвол вужудга келди, деб уқтиради газета. АҚШ Жанубий Кореядан ўз қўшинларини олиб чиқиб кетиш ўрнига ўз территориясидан, шунингдек Тинч океан районидаги базалардан қуруқликдаги қўшинларнинг, ҳарбий денгиз ва ҳарбий ҳаво кучларининг катта-катта қисмларини ва жуда кўп миқдорда замонавий қурол-яроғларни у ерга келтирмоқда.

АҚШ бу ишлари билан Кореяни тинч бирлаштириш истиқболига путур етказиб, мамлакатнинг шимолий ва жанубий қисмлари ўртасидаги нифоқни чуқурлаштирибг и н а қолмай, шу билан бирга Корея ярим оролидаги барқарорликни ҳам жиддий хавф остида қолдирмоқда. Хитой халқи АҚШ нинг бундай сурбетларча қилаётган хуружларига қатъиян қарши чиқади.

Хитой, деб ёзади «Жэньминь жибао» газетаси, Кореянинг шимолий қисмига қарши ҳарбий иғвогарликларни дарҳол тўхтатишни АҚШ дан қатъий талаб қилади. Акс ҳолда АҚШ бундан келиб чиқадиган барча жиддий оқибатлар учун тўла жавобгар бўлади.

КУЧЛИ БУКСИР

БУХАРЕСТ. Галацдаги кемасозлик корхонасида Руминияда энг кучли «Зимбрул—1» денгиз буксири сувга туширилди. Буксир Вешица машинасозлари тайёрлаган 2400 от кучига эга бўлган иккита двигатель мотор билан таъминланган. Буксирдан денгизда пармалаш ишлари олиб борадиган кемалар, платформаларни юргизишда, шунингдек, қутқарув кемаси сифатида фойдаланилади. Константин денгиз порти учун мўлжалланган шундай типдаги тўртта кема қуриш кўзда тутилади.

● Совет кишисининг фазилати

Ҳаёти сақлаб қолинди

Қиш фаслининг қаҳратон кунларидан бири. Шаҳримизнинг Байнал-минал кўчасидан оқиб ўтадиган Бўзсув ариғи тўлиб оқмоқда. Катта сувнинг бериги қирғоғида йигитлар балиқ овига маҳлиё бўлишган. Кичкинтойлар ҳам катталарга ўхшаб балиқ овлашга киришиб кетишди. Ариқ лаби тиқ қиялик, сирпанчиқ бўлганлиги учун Аловиддин беҳосдан сувга тушиб кетди. Уни қутқараман деган олти ёшли Шуҳратни ҳам баҳайбат сув домига тортиб кетди.

Шу пайт ариқнинг бериги қирғоғидаги йигитлардан бири 25 ёшли Шоҳид Исҳоқов кўнгилсиз воқеани кўриши билан иккиланмай, ечинмай сувга ўзини отди. Муздек қаҳратон сув чангалидан Шуҳратни тортиб олиб қирғоққа сузиб чиқди. Иккинчи бор шўнғиб Аловиддинни қутқаришга ошиқди. Уни ҳам сув остидан излаб топди ва бағрига босиб қирғоққа интилиб, сузиб чиқди. Бўстонлиқ ва Зебинисо кўчаларида истиқомат қилувчи амакивачча Отаметовлар дарҳол янги ТошМИга етказиб олиб борилди. Улар шифокорлар қўлида даволанишмоқда.

В. И. Ленин номли Халқлар дўстлиги саройининг дурадгори Ш. Исҳоқовнинг жасоратидан ҳамма мамнун бўлиб, унга офаринлар айтмоқда.

М. ПУЛАТОВ.

△ ФАН ВА ТЕХНИКА ИЗЛАНИШЛАРИ

ТУМАННИНГ НАФИ

Ленинграддаги «Гипроникель» илмий-тадқиқот ва лойиҳа институтининг ходимлари портлаш чоғида тўпга ўхшаб кетадиган туман ҳосил қилувчи эжекторлар ёрдамида майда сув томчиларини забойга «отишни» таклиф қилдилар. Намлик чанг заррасини ўраб олади ва айни маҳалда газсимон моддаларни эритиб юборади. Бу нарса шахта йўлларини шамоллатиш вақтини анча тезлаштиради.

«Санитар» эжектор «Печенганикель» комбинати «Северний» конининг штрекларида муваффақиятли синаб кўрилди. [ТАСС].

Редактор
Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ

НИКОҲ УЗУГИ...

ҚАДИМГИ РИМДА ҲАТТОКИ ЭНГ МАШҲУР, ЭНГ БАДАВЛАТ ХОНИМЛАРГА ҲАМ ТАҚИБ ЮРИШ УЧУН ИЖОЗАТ ЭТИЛАДИГАН ДАСТЛАБКИ ОЛТИН БУЮМ — БУ НИКОХ УЗУГИ БЎЛГАН.

Русда никоҳ маросимини узук билан муҳрлаш анъанаси қадим-қадимдан одат бўлиб келган. Келин боланинг ўнг қўлига узук тақиб, сўнг унга хонадоннинг калитини беришган. Бу одатдан келин бола бундан буён уй хўжалигини бемалол тебрата олади, деган маъно англашилган.

Никоҳ маросимларида чиройли, жозибали ва диққатни жалб этадиган гўзал узуклар билан алмашинади. Никоҳ узуги — абадий муҳаббат, садоқат, бузилмас никоҳ иттифоқининг ёрқин рамзидир.

«ОЛМОС» —ЧАКАНА-САВДО БИРЛАШМАСИНИНГ ЗАРГАРЛИК МАГАЗИНЛАРИДАН

керакли размердаги софлиги 375 ва 583 бўлган никоҳ узукларини сотиб олишингиз мумкин.

МАГАЗИНЛАРНИНГ АДРЕСЛАРИНИ МАЪЛУМ ҚИЛАМИЗ:

1— «Изумруд»— Т. Шевченко кўчаси, 31-уй;
2— «Рубин»— Б. Хмельницкий кўчаси, 56-уй;
10 — Октябрь бозори;
13— Навоий кўчаси, 1-уй;
14— Олой бозори;
17— Госпиталь бозори;
26— Бешоғоч бозори;
39— Чилонзор массиви, Г—9«А» квартали, 20-уй.
41— 1-май кўчаси, марказ — 1«Б» квартали.

«ОЛМОС» чакана-савдо бирлашмаси.

ИССИҚ ВА ҚУЛАЙ ПОЙАФЗАЛ ЖОННИНГ РОҲАТИ

ТОШКЕНТДАГИ 2-ПОЙАФЗАЛ ФАБРИКАСИ ЭРКАКЛАРГА ЯНГИ МОДЕЛДАГИ ПОЙАФЗАЛЛАРНИ ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

узун қўнжли, таглиги полиуретанли, ичи мўйна билан иситилган полуботинкалар. Фабрика мутахассислари ишлаб чиққан эркакларнинг янги моделдаги полуботинкаси моданинг сўнгги талабларига тўла жавоб беради.

Баланд пошнали, ичи иссиқ, қулай бўлган бу полуботинкалар айниқса навқирон эркакларга ғоятда манзур бўлади.

Баҳоси— 45 сўм.

Бундай полуботинкаларни шаҳарнинг пойафзал магазинларидан сотиб олиш мумкин.

ТОШКЕНТДАГИ 2-ПОЙАФЗАЛ ФАБРИКАСИ.

КОМПАКТ УПА

сизнинг янада гўзал бўлишингизга ёрдам беради

У НАФИС УПАКОВКАДА ЧИҚАРИЛИБ, АЁЛЛАР УЧУН ЁҚИМЛИ СОВҒА СИФАТИДА ХИЗМАТ ҚИЛИШИ МУМКИН.

Компакт упа— ҳар қандай терига мос упадир.

Баҳоси— 60 тийиндан 5 сўмгача.

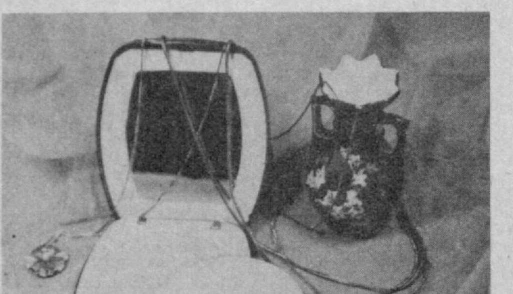

«ЦИТРУСОВИЙ» ОДЕКОЛОНИ

СОЧ-СОҚОЛНИ ТАРАШЛАГАНДАН СЎНГ ЮЗНИ ТЕТИКЛАШТИРИШДА ЁҚИМЛИДИР.

Баҳоси— 1 сўм 80 тийин.

ЛАБ БЎЁҚЛАРИ

МОДАЛИ ТУСЛАРДАГИ КЕНГ ЖИЛОЛАРДА ИШЛАБ ЧИҚАРИЛАДИ.

Лаб бўёғи лабларингизнинг нафис терисига ижобий таъсир қилади.

Лаб бўёқларини мамлакатнинг таниқли парфюмерия фабрикалари: «РАССВЕТ», «СЕВЕРНОЕ СИЯНИЕ», «СУВЕНИР», шунингдек «АЛИЕ ПАРУСА» комбинати ва бошқалар ишлаб чиқаради.

Баҳоси— 50 тийиндан 2 сўм 50 тийингача.

«СОЮЗПАРФЮМЕРПРОМ».

«РЕКЛАМА» марказий реклама агентлиги.

БУЮРТМАГА БИНОАН АХБОРОТ

АГАРДА СИЗ «ТОШКЕНТ СЕРВИСИ» ФИРМАСИНИНГ ГАЗЕТА-ЖУРНАЛ ҚИРҚИМЛАРИ БЎЛИМИ ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНСАНГИЗ, КЕРАКЛИ АХБОРОТЛАРНИ ИЗЛАБ ЮРИШГА ЎРИН ҚОЛМАЙДИ.

Бўлим билимларнинг турли соҳалари бўйича ахборотларни системалаштиришда яқиндан ёрдам беради. Бўлим ходимлари сизнинг буюртмангизга биноан СССР-да нашр этилаётган газета ва журналлардан тематик подборкалар тайёрлаб беради ва кўрсатилган адрес бўйича юборади. Бу материаллар подборкалари лекторлар, агитаторлар, пропагандистлар, олий ва ўрта махсус ўқув юртларининг ўқитувчиларига, муаллимларга, мактабгача ёшдаги муассасаларнинг тарбиячиларига, пионер вожатийларга ёрдам беради.

Битта тематик подборканинг баҳоси ташкилотлар учун бир йилга 30 сўм, якка тартибдаги обуначилар учун 15 сўм. Камроқ муддат (6 ой, бир квартал)га ҳам обуна бўлиш мумкин. Бир галги тематик подборкалар учун ҳам обуна қабул қилинмоқда. Бир галги битта қирқимнинг баҳоси— 10 тийин.

Газета-журнал қирқимлари бўлими Ленин кўчасидаги 75-уйда жойлашган. Телефон 56-55-75.

Иш соатлари— 8.30 дан 20.00 гача, шанба кунлари 8.30 дан 15.00 гача.

Якшанба— дам олиш куни.

«ТОШКЕНТ СЕРВИСИ» фирмаси.

УЙДА ҲАМ, САЁҲАТДА ҲАМ

Сиз телевизорни қўйдингиз. Бирдан баҳслашув вужудга келди: кимдир бадиий фильмни кўришни истайди, бошқа бири спорт программасини. Нима қилиш керак?

Баҳсни иккинчи телевизор ҳал қилади.

«РЕКОРД—В—312» экран ўлчами диагонали бўйича 50 сантиметр бўлган III классдаги унификация қилинган приёмникдир. У метрли тўлқинлар диапазонида ҳамда каналлар селектори уланганда дециметрли тўлқинлар диапазонида қора-оқ тасвирдаги телекўрсатувларни қабул қилишни таъминлайди. Автоматик регулировка барқарор ва равшан тасвирни таъминлаб беради.

Баҳоси — 200 сўм.

Агар Сиз вақтингизнинг кўп қисмини машинада ўтказсангиз, йўлга чиқишда ўзингиз билан ихчам, транзисторли телевизорни олинг. «ЭЛЕКТРОНИКА ВЛ — 100» телевизорингиз бўлса, сиз мамлакатимиздаги ва чет эллардаги воқеалардан доимо хабардор бўласиз, спорт программасига мослашишингиз, бадиий фильмни томоша қилишингиз мумкин.

Бу қора-оқ тасвирдаги телевизордир. У ўн икки каналдан исталганида телевизион кўрсатувларни қабул қилади!

Экран ўлчами диагонали бўйича 16 сантиметр, оғирлиги эса электр қуввати блоки билан 4 килограмм, холос.

Баҳоси— 160 сўм.

«РЕКОРД—В—312», «ЭЛЕКТРОНИКА ВЛ—100», «РЕКОРД» маркали телевизорларни қуйидаги магазинлардан сотиб олиш мумкин:

1 — Киров кўчаси, 1-уй.
2 — Халқлар дўстлиги проспекти, 2-уй.
4 — Куйбишев кўчаси, 850-уй.
8 — Янги шаҳар ярмаркаси («Дўстлик» меҳмонхонаси қаршисида).
10 — Муқимий кўчаси, 1-уй.
14 — Марказ — 27 («Ғунча» кинотеатри олдида).
15 — У. Юсупов кўчаси, 95-уй.

«ТАШКУЛЬТТОРГ».

ФОТОАППАРАТ

ИШЛАТИШДА ҚУЛАЙЛИК, УЗЛУКСИЗЛИК, УЗОҚ ЙИЛЛАР УЧУН МУҲРЛАНГАН ХОТИРА.

Буларнинг барини сизга янги кичик форматдаги кўзгули фотоаппаратлар —

объективининг очиқ туриш вақтини автоматик ўрнатувчи

«ЗЕНИТ—18»

ва

суратга олиш объекти орқали ярим автоматик равишда экспозицияни белгиловчи

«ЗЕНИТ—19»

ҳадя этади.

Суратга олиш— 35 миллиметрли фотопленкада.

Кўринишни ростловчи асбоби Френель линзасига эга.

«ЗЕНИТ—18»нинг баҳоси МС «Зенитар—МЕ» объективи билан —595 сўм.

«ЗЕНИТ—19»нинг баҳоси— 395 сўм, 345 сўм («Гелиос — 44 м» объективи билан).

«ЛОМО—135М»

Баҳоси унча қиммат бўлмаган, затворни ишлатиш ва пленкани айлантиришнинг пружинали узатмасига эга кичик форматли «ЛОМО—135М» фотоаппарати узоқ йиллар мобайнида сизга ишончли хизмат қилади.

Бу фотоаппарат— болаларингиз учун ажойиб совғадир, чунки объективни очиб туриш вақти ва диафрагмани ўрнатиш ҳаво символлари ва сурат сюжетлари акс эттирилган шкала ёрдамида амалга оширилади. Бу жуда қулай.

Объективи— «Индустар— 73».

Кадр формати 24х36 мм.

Фокус ўрнатиш чегараси— 1 метрдан бошлаб.

Объективнинг очиқ туриш вақти диапазони —1/15 дан 1/250 «В» секундгача.

Сиртқи ўлчамлари — 108х89х65 мм.

Оғирлиги — 0,51 килограмм.

Баҳоси— 68 сўм.

«РАССВЕТ» марказий реклама-савдо ташкилоти.

«РЕКЛАМА» марказий реклама агентлиги.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон агентлиги

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

11 ФЕВРАЛДАН БОШЛАБ

Тошкентда биринчи марта

«АРАЛАШ ҲАЙВОНЛАР ГРУППАСИ» АТТРАКЦИОНИ

Ўргатувчи — РСФСР халқ артисти Тереза ДУРОВА.

2 бўлимдан иборат катта ранг-баранг программа.

Томошалар соат 19.30 да, шанба кунлари 16.00 ва 19.30 да, якшанба кунлари эса 13.00, 16.00 ва 19.30.

Одиндан билет сотиш кассаси ишлайди.

Касса соат 10.00 дан 20.00 гача очиқ.

Телефонлар: 44-35-91, 44-31-40.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 10/II да **Флория Тоска**, 11/II да **Севги ҳақида афсона.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 10/II да **Ун учинчи раис**, 11/II да **Аризасига кўра.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 10/II да **Тошкентнинг нозанин маликаси**, 11/II да **Заҳар ичган даъвогар** (16.00).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «Аралаш ҳайвонлар группаси» аттракционининг гастроллари (19.30).

КИНО

10 ФЕВРАЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«КРОССВОРД МУХЛИСЛАРИ УЧУН» —**Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«АНГАР—18» — **Ҳамза номли** (жуфт соатларда, телефон 91-10-51), **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87).

«ПАРВОЗДАГИ ЎЛИМ» —**К. Ёрматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 24-22-66), **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 53-86-07).

«ҚЎШИҚ САДОЛАРИ» —**Санъат саройи** (16.30, 17.15, 19.15, 19.45, телефон 44-21-74), **Нукус** (17,19.30, 21.45, телефон 46-70-69), **Чайка** (16, 18.30, 21.00, телефон 77-06-20), **Дружба** (17, 18, 20, 21.00, телефон 66-15-75).

«МУҚАДДАС ЮР СИРИ» —**Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01).

«АЛВИДО» ДЕЯ ОЛМАЙМАН» — «**Мир** (тоқ соатларда, телефон 91-08-30).

«ОЧИҚ ҚАЛБ» — **С. Раҳимов номли** (16, 18, 20, 22.00, телефон 48-46-71).

«ГАПЛАШИБ ОЛАЙЛИК, АКА...» — **Янгиобод** (18, 20.30).

11 ФЕВРАЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«КРОССВОРД МУХЛИСЛАРИ УЧУН» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«ЭКИПАЖ» — **Лисунов номли** (11, 14, 17, 20.00, телефон 96-34-02).

«АНГАР-18» — **Ҳамза номли** (жуфт соатларда, телефон 91-10-51), **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-47-25).

«МОСКВА КЎЗ ЁШЛАРГА ИШОНМАЙДИ» — **Мир** (11, 14, 17, 20.00, телефон 91-08-30).

«ОЧИҚ ҚАЛБ» — **С. Раҳимов номли** (16, 18, 20, 22.00, телефон 48-46-71).

«ПАРВОЗДАГИ ЎЛИМ» — **К. Ёрматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 24-22-66), **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 53-86-07).

«ҚЎШИҚ САДОЛАРИ» — **Санъат саройи** (11, 12, 13.45, 14.30, 16.30, 17.15, 19.15, 19.45, телефон 44-21-74), **Нукус** (12, 14.30, 17, 19.30, 21.45, телефон 46-70-69), **Чайка** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00, телефон 77-06-20), **Дружба** (11, 12, 14, 15, 17, 18, 20, 21.00, телефон 66-15-75).

«МУҚАДДАС ЮР СИРИ» — **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01).

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

ТОШКЕНТДАГИ 57-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1983—84 ўқув йили учун қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

кесиш йўли билан металларга совуқ ишлов берувчи токарь-универсал, фрезерчи (программали бошқариладиган станоклар оператори), саноат асбоб-ускуналарини ремонт қилувчи слесарь-механик, саноат асбоб-ускуналарини ремонт қилиш ва фойдаланиш бўйича электрик, электр-газ пайвандчи, автомобиллар ремонти бўйича слесарь, лифтлар ремонти бўйича механик, кабель ишлаб чиқариш электромонтёрлари, дурадгор (бадиий мебель ишлаб чиқариш), саноат совутиш қурилмаларини ремонт қилиш ва уларга хизмат кўрсатиш бўйича машинист, кучланишли тармоқлар ва электр асбоб-ускуналари бўйича электр монтажчи.

Ўқиш муддати — 1 ва 3 йил.

8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

8-синф маълумоти билан ўқишга қабул қилинганлар уч йил ўқийдилар ва тўлиқ ўрта маълумот ҳамда касб бўйича диплом оладилар. Ўқувчилар уч маҳал овқат, кийим билан таъминланади, бошқа шаҳардан келганларга ётоқхона берилади; 10-синф маълумоти бўлган, лифтлар ремонти бўйича механик, кучланишли тармоқлар ва электр асбоб-ускуналарининг электр монтажчиси ихтисоси бўйича ўқишга кирганлар ойига 76 сўм миқдорида стипендия ва ишлаб чиқариш практикаси вақтида иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилиб, электр монтажчи ихтисоси бўйича ўқишга кирган йигитларга ётоқхона берилади.

Ўқиш муддати 10-синф маълумотига эга бўлганлар учун 7,5 ой, 8-синф ҳажмида маълумотлилар учун — 10,5 ой қисқартирилган.

Билим юртидаги ўқиш вақти меҳнат стажига қўшилади.

Машғулотлар группаларнинг комплектланишига қараб бошланади.

Билим юрти битирувчилари техникумлар ва олий ўқув юртларига киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганларга ишлаб чиқаришда мажбурий ишлаб беришсиз ўрта ва олий ўқув юртларига ўқишга юбориладилар.

Билим юрти яхши спорт базаси, техника ижодкорлиги тўгаракларига эга, «Смена» вокал-чолғу ансамбли ва «Ровесник» дискоклуби ишлаб турибди. Ёшларнинг ёзги дам олиш базаси мавжуд.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар зарур: директор номига ариза, таржимаи ҳоли, характеристика, маълумоти тўғрисида гувоҳнома, медицина справкаси (286-форма), турар жойидан справка, 4 дона фотосурат (3х4 см, ҳажмда). Туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома (паспорт), ҳарбий учётга ўтганлиги ҳақидаги гувоҳнома (ҳарбий билет) шахсан кўрсатилади.

Аризалар якшанбадан ташқари ҳар куни 9 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, 164-алоқа бўлими, Высоковольтний массиви, 3-сектор (метронинг «М. Горький» бекатигача, сўнгра 4-автобусда «7-поликлиника» бекатигача борилади; 6, 13, 22-трамвайлар, 18-троллейбусларнинг «Маиший хизмат уйи» бекати.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими Давлат комитети «Узбекхлопкомаш» бирлашмаси базасидаги

95-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

металлга ишлов берувчи токарь, механика-йиғув ишлари слесари, ремонтчи-слесарь, электр-газ-пайвандловчи.

8—10 синф маълумотига эга 17 ёшдан 25 ёшгача бўлган шахслар таклиф этилади.

Ўқиш муддати— 6 ой.

Ўқиш вақтида ўқувчилар ойига 30 сўм миқдорида стипендия оладилар.

Машғулотлар группаларнинг тўлишига қараб бошланади.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар зарур: маълумоти ҳақида гувоҳнома (асл нусхаси), директор номига ариза, туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, таржимаи ҳоли, турар жойидан справка, медицина справкаси (286-форма), 6 дона фотосурат (3х4 см. ҳажмда), сўнгги иш ёки ўқиш жойидан характеристика.

Ҳужжатлар якшанбадан ташқари, ҳар куни соат 9.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Бизнинг адрес: 700077, Тошкент шаҳри, Куйбишев райони, Владимирский переулоги, 15-уй (1, 4, 8, 17, 24, 63, 102-автобусларнинг «Партия мактаби» бекати», 17, 18-троллейбуслар, 4, 6, 13, 22-трамвайлар ва метронинг «М. Горький» станцияси).

ТВ

10 ФЕВРАЛЬ — ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.45 «Миллионлар ленинча университети». «Инсоннинг маънавий дунёси». Мактабда ишлаб чиқариш таълими масалалари ҳақида. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Алкоголизм ҳақида суҳбатлар». 20.00 «Подмосковье». Киноэтюд. 20.05 Экранда — кинокомедия. «Поезд шарққа боради». Бадиий фильм. 21.30 «Время». 22.05 «Чехов ҳузурига саёҳат». туркумидан «Сахалин маёғи». Телевизон фильм премьераси. 23.05 «Дунё воқеалари».

Узбекистон телевидениесининг программаси

I

18.05 «Маза қилиб дам олдим-да». Мультфильм. 18.45 «Кинопублицист экрани». Тошкентнинг 2000 йиллигига бағишланган кўрсатув. 19.30 «Ахборот». (рус.). 19.45 «Катта пойгалар». Манзарали телефильм. 19.55 «Инсон ва қонун». 20.30 «Ахборот». 20.50 «Янгра, созим», Халқ чолғу асбобларида ўзбек куйлари. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Сара уруғ — ҳосил бўлиқ». 22.30 «Ўғирланган». Бадиий фильм. 00.05 Янгиликлар.

II

18.10 Кўрсатувлар программаси. 18.15 Абитуриентлар учун. Она тили. 18.45 Реклама. 19.00 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Назарий механика. 20.00 Янгиликлар. 20.20 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Немис тили.

20.50 «Қармоққа илинавер, балиқчам», Телефильм. 21.00 «Шеърият дафтаридан». 21.30 МТ II.

11 ФЕВРАЛЬ — ЖУМА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 «Бор эканда, йўқ экан, Саушкин бўлган экан». Мультфильм, 3-серия. 10.00 «Поезд шарққа боради». Бадиий фильм. 11.25 Арманистон телевидениеси ва радиоси камер хорининг концерти. 11.55 «Поэзия». Витезслав Незвал. 12.25 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.15 «80-йиллар коммунистлари». Телевизион ҳужжатли фильмлар. 16.15 Р. Шуман. «Уч романс». СССР халқ артисти Д. Шафран ижросида (виолончель). 16.30 «Рус тили». 17.00 «Бил ва уддала». Мактаб ўқувчилари учун илмий-ўқув кўрсатуви. 17.45 «Полад Булбул ўғли қўшиқлари». Фильм-концерт премьераси. 18.15 ДОСААФ ҳақида ҳужжатли фильмлар.

18.45 Мультфильмлар. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Бизнинг болаларимиз». Кинолавҳа. 19.35 «Ленин билан маслаҳатлашиб». Ҳужжатли фильм премьераси. 19.55 «Камалак». Халқ ижодиёти телевизион программалари халқаро фестивалининг очилишига бағишланган концерт. 21.30 «Время». 22.05 «Покровск» дарвозалари». Телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия. 23.05 «Дунё воқеалари». 23.20 «Покровск дарвозалари». Телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.50 «Оддий нон». Телевизион очерк. 19.05 И. С. Бах. 93-кантата. 19.30 «Саёҳатчилар клуби». 20.30 «Тунингиз ҳайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «Адабий ўқиш» К. Федин. «Илк қувончлар». 21.15 Болалар ўйинчоқлари ҳақида илмий-оммабоп фильм. 21.30 «Время». 22.05 «Ўрмон қўшиғи». Фильм-балет премьераси.

Узбекистон телевидениесининг программаси

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 География. Дарёлар ва кўллар. 12.00 «Инсон ва табиат». Кинопрограмма. 12.30 Биология. Эволюциянинг бир график далиллари. 13.00 Мактаб ўқувчилари учун. «Қўшиғим, жон қўшиғим» (такрорий). 13.40 «Сиёвуш қиссаси». Бадиий фильм. 2-серия. 18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 Болалар учун фильмлар: «Иринанинг кундалиги», «Ленькaнинг таътиллари». 18.40 «Самода юз йўл». Ҳужжатли фильм премьераси («Ўзбектелефильм»). 19.00 «Тешаббускорлар ўз сўзларининг устидан чиқмоқдалар». «Ўзбекхлопкомаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси Тошкент машинасозлик заводининг шлифовкачиси Т. Игунов ва унинг издошлари ҳақида ҳикоя (рус.). 19.30 «Ахборот». (рус.). 19.45 Мақом ижрочилари 1 Республика конкурси ғолибларининг якунловчи концерти. М. Ашрафий номли Тошкент Давлат консерваториясининг Катта залидан трансляция пайтида ёзиб олинган. 20.30 «Ахборот». 20.50 Мақом ижрочилари 1 Республика конкурси ғолибларининг якунловчи концерти (давоми). 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Дунё воқеалари». 22.35 Телевидение экранида биринчи марта. «Ўта муҳим топшириқ». Бадиий фильм. 1-серия. 23.45 Янгиликлар.

Ўзбекистон ССР Моддий-техника таъминоти давлат комитети коллективи комитетнинг кекса ходими

Файзулла ШАЙХОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») -орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000. Тошкент — ГСП Ленин кўчаси, 41 ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат. —33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ —32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари—32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари —32-55-32; хатлар —33-29-70; эълонлар бўлими— 33-81-42; нашриёт диспетчери—32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

10 ФЕВРАЛЬ, 1983 й. Р — 07074. Газета Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри. Б-2015. ИНДЕКС 64690.